

Bestuursrapportage

2020

Gemeente Heeze-Leende

Inhoud

1. Algemeen	3
<i>Aanbieding bestuursrapportage 2020</i>	4
<i>Leeswijzer</i>	5
<i>Samenvatting (financieel)</i>	6
2. Programma's	8
<i>Programma 1: Dienstverlening en bestuur</i>	9
<i>Programma 2: Wonen, bedrijven en recreëren</i>	16
<i>Programma 3: Samen leven en participeren</i>	30

1. Algemeen

Aanbieding bestuursrapportage 2020

Hierbij bieden wij u de bestuursrapportage 2020 aan. In deze rapportage geven we inzicht in de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van de doelen voor 2020 en de financiële afwijkingen. Er wordt in deze rapportage onderscheid gemaakt in reguliere financiële afwijkingen en financiële afwijkingen als gevolg van de uitbraak van het coronavirus.

De behandeling van deze bestuursrapportage 2020 in uw raad is gepland op 21 september 2020. Op 24 augustus 2020 vindt een themabijeenkomst plaats waarin een toelichting op de bestuursrapportage wordt gegeven en waarbij u in de gelegenheid bent om *technische* vragen te stellen. De structurele effecten uit deze bestuursrapportage nemen we mee in de programmabegroting 2021.

In aanloop naar de begroting 2021 zal tevens in beeld worden gebracht wat de verwachting ten aanzien van structurele corona effecten is. De coronacrisis en de hieruit voortkomende economische crisis leidt tot problemen bij bedrijven, meer werkloosheid en dergelijke. Verder heeft het uitstellen van zorg (wmo en jeugd) mogelijk ook meerjarig gevolgen. Deze meerjarige effecten van corona zullen vooral in het sociaal domein zichtbaar worden en worden verwerkt in het meerjarig perspectief van de begroting 2021-2024.

We vertrouwen erop u middels deze bestuursrapportage zowel inhoudelijk als in financiële zin een helder en compleet beeld voor 2020 te presenteren.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HEEZE-LEENDE,

de secretaris,

de burgemeester,

mw. C.G. Klesman-Nacken

P.J.J. Verhoeven

Leeswijzer

De bestuursrapportage bestaat uit 3 hoofdstukken:

1. Algemeen

In het hoofdstuk 'algemeen' is naast de aanbieder van de bestuursrapportage een samenvatting van de financiële effecten opgenomen. De belangrijkste financiële afwijkingen worden hier kort toegelicht.

2. Programma's

In het hoofdstuk 'programma's' treft u de inhoudelijke verantwoording aan en gaan we in op de actuele stand van zaken met betrekking tot de realisatie van de voor 2020 gestelde beleidsdoelen. In de programmabegroting hebben we beschreven wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. Met een kleur is inzicht gegeven in de status van de realisatie van de doelen. Waar nodig is daarbij een toelichting opgenomen met eventuele actiepunten. De betekenis van de kleuren is als volgt:

Groen	Beleidsdoel is of wordt naar verwachting gerealiseerd.
Oranje	Beleidsdoel is of wordt naar verwachting in aangepaste vorm (lagere kwaliteit) of later gerealiseerd.
Rood	Beleidsdoel is en wordt naar verwachting niet gerealiseerd.

Financiële afwijkingen groter dan € 10.000 worden per programma op productniveau in beeld gebracht en toegelicht. De verwachte financiële effecten van de coronacrisis zijn per programma afzonderlijk inzichtelijk gemaakt. Bij elke afwijking is aangegeven of sprake is van een incidenteel of structureel effect. De gesignaleerde structurele afwijkingen worden bij het opstellen van de programmabegroting 2021 uitgewerkt.

Verder wordt de actuele status van de grote projecten toegelicht.

Samenvatting (financieel)

Het financiële beeld per programma is voor 2020 als volgt:

Bedragen x € 1.000

Programma		Begroting 2019	Rekening 2019	Begroting 2020 (na wijzigingen)	Mutaties Berap 2020 regulier	Mutaties Berap 2020 corona	Begroting 2020 na Berap 2020
1	Dienstverlening en bestuur	10.813	10.946	11.319	151	13	11.483
2	Wonen, bedrijven en recreëren	9.963	16.361	8.148	112	92	8.352
3	Samen leven en participeren	14.682	14.695	15.313	610	2.124	18.047
Totaal lasten		35.458	42.002	34.780	873	2.229	37.882
1	Dienstverlening en bestuur	-25.281	-26.269	-26.303	-587	-63	-26.953
2	Wonen, bedrijven en recreëren	-7.248	-13.195	-5.114	-42	60	-5.096
3	Samen leven en participeren	-2.819	-2.649	-2.680	-114	-2.225	-5.019
Totaal baten		-35.348	-42.113	-34.097	-742	-2.229	-37.068
Saldo programma's (exclusief mutaties reserves)		110	-111	683	131	0	814
Toevoegingen aan reserves		136	461	65	-	-	65
Onttrekkingen aan reserves		-286	-600	-796	-	-	-796
Saldo mutatie reserves		-150	-139	-731	-	-	-731
Saldo na bestemming		-40	-250	-48	131	0	83

Samenvattend zien we in het begrotingsjaar 2020 een negatieve afwijking ten opzichte van de begroting van € 131.000 door reguliere afwijkingen en per saldo geen financiële afwijking als gevolg van uitbraak corona. De verwachting is dat de gemeente voor de negatieve effecten als gevolg van uitbraak corona in 2020 financieel volledig zal worden gecompenseerd in de vorm van een eenmalig compensatiepakket aan gemeenten voor de coronacrisis. Een eerste indicatie uit de zogenaamde 'junicirculaire' (uitgebracht 29 juni 2020) geeft een éénmalige vergoeding van € 112.000 voor de gemeente Heeze-Leende. In de specificaties per programma komen de verwachte afwijkingen als gevolg van uitbraak corona per saldo uit op een negatief bedrag van € 97.000. In deze bestuursrapportage is voorzichtigheidshalve daarom een evenredig bedrag van € 97.000 aan éénmalige baten uit het compensatiepakket geraamd.

De belangrijkste afwijkingen in 2020 betreffen:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Mutatie
Reguliere afwijkingen:	
Effect op algemene uitkering 2019 en 2020 van meicirculaire 2020 (netto-effect)	-352
Effect arbeidsvoorwaardenakkoord voor de sector gemeenten 2019 - 2020 (nieuwe CAO medio september 2019)	172
Lagere dotatie pensioenvoorziening door toepassen nieuwe richtlijnen	-48
Bedrijfsvoering GRSa2, aanpassing begroting 2020 inzake verdeling ICT kosten	56
Hogere inkomsten leges en degeneratiekosten dan begroot	-143
Vervallen toerekening overhead aan de Bulders (i.v.m. volledige overdracht grondexploitatie)	128
Vervallen lasten verkeersonderzoeken (structureel begroot, was éénmalig)	-50
Baten combinatiefunctionaris (dubbel begroot in 2019 en 2020, zie ook jaarrekening 2019)	74
Hogere materiële lasten WMO dan begroot	343
Hogere materiële lasten jeugd dan begroot	88
Baten regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK) 2019 en 2020 (niet begroot)	-198
Diversen	61
Totaal reguliere afwijkingen	131
Afwijkingen in verband met uitbraak corona	
Extra werkzaamheden bedrijfsvoering GRSa2	75
Inzetten post onvoorzien	-30
Hogere lasten Blink (afvalinzameling)	76
Vervallen onderzoek praktijkondersteuner huisarts jeugd	-50
Diversen	26
Afwijkingen in verband met uitbraak corona gemeente Heeze-Leende	97
Junicirculaire: compensatiepakket (éénmalig) aan gemeenten voor de coronacrisis	-97
Totaal afwijkingen in verband met uitbraak corona	0
Totaal mutaties	131

In hoofdstuk 2 zijn de mutaties per programma onder de paragraaf *Financiën* nader toegelicht.

De bestuursrapportage 2020 is primair gericht op het begrotingsjaar 2020. Omdat dit jaar sprake is van een afwijkend proces om te komen tot de begroting 2021 willen wij u in deze rapportage echter ook inzicht geven in de ontwikkeling van het meerjarenperspectief. In onderstaand geprognosticeerd meerjarenperspectief nemen we het in de kaderbrief 2021 gepresenteerde financiële plaatje als basis en geven we aan welke impact de meicirculaire 2020 en deze bestuursrapportage hebben op het meerjarenperspectief.

Geprognosticeerd meerjarenperspectief	2021	2022	2023	2024
Saldo begroting 2020-2023	-139.994	-248.377	-267.287	-267.287
Effect Raadsbesluiten na vaststellen begroting 2020	20.400	20.910	21.433	21.969
Autonome ontwikkelingen	72.093	56.731	29.360	2.260
Saldo begroting + effecten raadsbesluiten en autonome ontwikkelingen	-47.501	-170.736	-216.494	-243.058
Onontkoombare ontwikkelingen kaderbrief 2021	1.050.000	848.000	836.000	863.000
Inzetten nog niet geormerkte IBP-middelen als dekkingsmiddel	-262.000	-562.000	-862.000	-862.000
Saldo kaderbrief 2021 ¹⁾	740.499	115.264	-242.494	-242.058
Effect meicirculaire 2020 (addendum Kaderbrief 2021)	-424.000	-655.000	-592.000	-721.000
Saldo addendum meicirculaire Kaderbrief	316.499	-539.736	-834.494	-963.058
Structurele effecten Berap 2020 regulier (niet geïndexeerd), die nog niet zijn opgenomen in de Kaderbrief 2021:				
<i>Programma 1</i>	<i>14.000</i>	<i>15.000</i>	<i>19.000</i>	<i>22.000</i>
<i>Programma 2</i>	<i>243.000</i>	<i>244.000</i>	<i>254.000</i>	<i>263.000</i>
<i>Programma 3</i>	<i>47.000</i>	<i>48.000</i>	<i>54.000</i>	<i>60.000</i>
Totaal structurele reguliere effecten Berap 2020	304.000	307.000	327.000	345.000
Geprognosticeerd meerjarenperspectief	620.499	-232.736	-507.494	-618.058

¹⁾ Het in de Kaderbrief 2021 gepresenteerde saldo is exclusief mogelijke wensen nieuw beleid.

Het hiervoor gepresenteerde financiële meerjarenperspectief (exclusief mogelijke wensen nieuw beleid) is gebaseerd op de informatie die ten tijde van het opstellen van deze bestuursrapportage beschikbaar was. Er is in deze tijd sprake van vele onzekerheden en ontwikkelingen die invloed zullen hebben op het hiervoor geschetste meerjarenperspectief. Die onzekerheden betreffen niet alleen de structurele effecten van de coronacrisis maar hebben bijvoorbeeld ook te maken met de ontwikkelingen rondom de herverdeling van het gemeentefonds. Desalniettemin is het informatie die wij u niet willen onthouden en die duidelijk maakt dat er teneinde tot een ambitieuze, solide en structureel sluitende begroting 2021 te komen, nog stappen moeten worden gezet.

2. Programma's

Programma 1: Dienstverlening en bestuur

Producten

Het programma *Dienstverlening en bestuur* omvat de volgende producten:

Product
1.1 Bestuur
1.2 Samenwerking
1.3 Openbare orde en veiligheid
1.4 Burgerzaken
1.5 Algemene dekkingsmiddelen
1.6 Overhead
1.7 Overige baten en lasten
1.8 Vennootschapsbelasting

Voortgangsrapportage

In de programmabegroting 2020 hebben wij aangegeven wat we binnen het programma *Dienstverlening en bestuur* willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. In de volgende tabel lichten we per onderdeel toe wat de actuele stand van zaken is.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
1.1 Bestuur		
Een integer en transparant bestuur dat rekenschap aflegt over de totstandkoming en uitvoering van het beleid en de raad voldoende faciliteert om zijn kaderstellende en controlerende rol goed uit te voeren.	<p>Voor belangrijke onderwerpen kan de raad raadswerkgroepen inrichten.</p> <p>Het college heeft naast de reguliere vergaderingen een of twee keer per jaar een heidag waarin steeds andere thema's worden uitgediept.</p>	<p>Raadswerkgroepen bestaan op meerdere vlakken.</p> <p>In 2020 heeft het college tot op heden 1 heidag gehad.</p>
Meer vraaggericht, resultaatgericht, klantgericht, integraal en kostenbewust werken.	<p>Doorontwikkeling van onze dienstverlening:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdiepen en verbreden managementrapportages; • Verbetering processen (o.a. generieke processen op A2 niveau); • Meten klanttevredenheid (uitvoering gerichte klanttevredenheidsonderzoeken). 	<p>Er is in 2019 op A2 niveau een project 'harmonisatie' gestart, gericht op de verbetering van de generieke processen op A2 niveau. Dit project wordt in 2020 afgerond. Managementrapportages zijn nog niet structureel verbeterd. Dit wordt na de harmonisatie van processen opgepakt.</p> <p>Vanwege de coronacrisis is dit jaar geen cliëntervaringsonderzoek Wmo en jeugd uitgevoerd.</p>
Initiatieven worden in eerste instantie door de inwoners zelf genomen. Inwoners voelen zich verantwoordelijk voor de leefbaarheid, sociale samenhang en veiligheid van hun eigen buurt/wijk.	<p>Faciliteren van de dorpsraden als klankbord van de gemeenschap (jaarlijks organisatiebudget).</p> <p>Voortzetting bestuurlijk en ambtelijk aanspreekpunt en periodiek overleg.</p> <p>De dorpsraden krijgen, meer nog dan nu het geval is, een rol als klankbord van de gemeenschap en de gemeente. Dit wordt in overleg met hen vormgegeven waarbij maatwerk per dorpsraad mogelijk is.</p> <p>In 2019 zijn we gestart met de invoering van een burgerbudget, bedoeld om initiatieven te ondersteunen. Dit wordt in 2020 gecontinueerd.</p>	<p>De dorpsraden beschikken over een eigen budget. Dit draagt bij aan de doelstelling om meer verantwoordelijkheid te nemen.</p> <p>Vanwege corona-maatregelen zijn veel periodieke overleggen niet of in digitale vorm doorgegaan.</p> <p>De overlegstructuur is per dorpsraad op de meest passende manier vormgegeven, waardoor er dus sprake is van maatwerk. Ook als er tussentijds discussiepunten zijn, wordt dit besproken.</p> <p>In het project burgerkracht worden een aantal burgerinitiatieven door een duo raadslid en ambtenaar begeleid. In juni 2020 is een snelheidsdisplay in bruikleen gegeven aan een</p>

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
		initiatiefnemer. Ook is een deel van het budget gereserveerd voor corona-burgerinitiatieven.
Moderne en eigentijdse dienstverlening, zoveel mogelijk digitaal.	Inzet klanttevredenheidsonderzoek. Uitbreiding van prestatie-indicatoren ten behoeve van verbetering dienstverlening. Samen met de klant bestaande integrale processen verbeteren.	<p>Het klanttevredenheidsonderzoek wordt najaar 2020 uitgevoerd, i.v.m. corona is dit een half jaar uitgesteld. Prestatie-indicatoren zijn in overleg uitgesteld tot het dashboard Exxellence de mogelijkheid biedt om rapportages te genereren. Vanaf juni 2020 kunnen de eerste rapportages in Exxellence worden gedraaid. Stapsgewijs worden steeds meer producten aan Exxellence toegevoegd, op het moment van beschikbaarheid worden ze meegenomen in de rapportages.</p> <p>De producten: aanvraag paspoort/rijbewijs, verhuizingen, aangifte geboorte, huwelijk en overlijden staan vanaf juni op de planning om als klantreizen te onderzoeken. Door corona zijn digitale mogelijkheden als afspraak maken en digitaal voorbereiden geblokt. Het is belangrijk om zelf de afspraken te sturen/plannen om veiligheid te waarborgen. Op het moment dat deze producten volledig online beschikbaar zijn worden de klantreizen opgestart.</p>
1.2 Samenwerking		
Versterken sturing op samenwerking.	Verder uitwerken proces om de 'Stip op de Horizon' te bepalen voor wat betreft de samenwerking in A2 verband.	De gemeenteraden hebben in mei 2020 een informatiebijeenkomst gehad. Aansluitend is het besproken in de raadsvergadering van de gemeente Heeze-Leende in mei 2020. De raad heeft besloten het voorstel ter kennisname aan te nemen en een procesvoorstel te gaan opstellen. Bij het vervolgproces zal de gemeenteraad de rol van opdrachtgever tot zich nemen.
1.3 Openbare orde en veiligheid		
De waardering van de subjectieve veiligheid (veiligheidsbeleving) door de inwoners van onze gemeente en de objectieve veiligheid (cijfers) minimaal op hetzelfde niveau houden.	Uitvoeren uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid: <ul style="list-style-type: none"> • Zorgdragen voor prioritering van bestaande ondermijningsbeelden binnen het Regionaal informatie en expertise centrum (RIEC). Naar aanleiding van deze prioritering het samenbrengen en doen uitvoeren van onderzoeken in samenwerking met Belastingdienst, OM, politie, gemeenten en andere externe partners. • Woninginbraken terugdringen door o.a. het inzetten van buurtwhatsapp-preventie, algemene preventieadviezen, cameratoezicht en het versturen van besmettingsbrieven (informatie aan buurtbewoners n.a.v. woninginbraak). • Terugdringen van druggerelateerde overlast onder andere door het sluiten van panden (Wet Damocles). • Hanteren mogelijkheden uitvoering integriteitstoets (wet BIBOB). • Overleg met politie, Openbaar Ministerie en andere externe partners over inzet op High impact crimes waaronder overvallen, woninginbraken e.d. 	De punten opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid worden uitgevoerd. <ul style="list-style-type: none"> • Binnen basisteam Dommelstroom binden we gezamenlijk de strijd aan tegen georganiseerde misdaad. We maken mensen bewust van georganiseerde criminaliteit en ondermijning, zodat men weet wat te doen in dit soort gevallen. We nemen deel aan de Taskforce Brabant Zeeland en ook participeren we in het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) als partner in de strijd tegen ondermijning en georganiseerde criminaliteit. Door het aanstellen van een Basisteamprogrammaleider voor het gehele basisteam wordt dit nog meer gestructureerd op- en aangepakt. • De structurele aanpak van woninginbraken binnen basisteam Dommelstroom levert steeds meer resultaat op. Het aantal woninginbraken blijft ook in 2020 dalen. • In 2020 zijn tot nu toe alle drugspanden waarvoor een bestuurlijke rapportage is aangeleverd door de politie daadwerkelijk

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
		gesloten of hebben een waarschuwing ontvangen.
	Zichtbare politie in onze dorpen. Structurele aandacht voor zichtbaarheid politie in de dorpen tijdens de periodieke overleggen met de politie.	Dit komt in de periodieke overleggen met de politie regelmatig aan de orde. Daarnaast staat dit ook continu op de agenda van de Driehoek (politie, Openbaar Ministerie en gemeenten).
	Realisatie ambulancepost Leende in samenwerking met de GGD Zuidoost Brabant.	De oplevering heeft in februari 2020 plaatsgevonden en de huurovereenkomst met de GGD is op 1 maart 2020 ingegaan.
	De inzet van het intergemeentelijk Dommelstroom Interventie Team (DIT). De kern van een DIT is gericht op bestuurlijke interventie, vanuit de VTH taken met het accent op toezicht, handhaving maar ook op de aanpak van ondermijning en georganiseerde criminaliteit.	Op 1 juli is begonnen met de opstart van het Dommelstroom Interventieteam (DIT). Op deze datum is eveneens de onlangs aangestelde teamleider begonnen die de coördinatie van het team gaat verzorgen
	Voortzetting deelname aan Taskforce Brabant Zeeland en participeren in het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) als partner in de strijd tegen ondermijnen en georganiseerde criminaliteit.	Deelname wordt voortgezet komende jaren.
1.4 Burgerzaken		
Kwalitatief hoogwaardige en betrouwbare gegevens (voldoen aan de landelijke kwaliteitseisen).	Uitvoering structurele consistentiecontroles vanuit de kwaliteitsmonitor.	Maandelijks worden vanuit de kwaliteitsmonitor BRP (Basis Registratie Personen) consistentiecontroles uitgevoerd om de kwaliteit van de BRP op orde te houden. Er wordt gecontroleerd of verschillende gegevens binnen een persoonslijst in onderlinge samenhang consistent zijn. Bijvoorbeeld de controle of een huwelijksdatum wel na de geboortedatum van een persoon ligt, want een persoon kan niet getrouwd zijn voordat hij geboren is. Daarnaast worden de inconsistenties opgelost.
	Implementeren nieuw burgerzakensysteem.	De nieuwe applicatie is in juni 2020 in gebruik genomen.
1.5 Algemene dekkingsmiddelen		
Financieel gezonde gemeente.	Maximaal gebruik van financieringsmiddelen met een korte termijn.	De kortlopende financieringsmiddelen worden binnen de wettelijk vastgestelde normen maximaal ingezet.
	Bewaking financiële risico's door toepassing van en sturen op ratio's, kaders en een periodieke financiële rapportage. Daarnaast maximaal grip krijgen op risico's door deze expliciet uit te werken.	Financiering vindt plaats binnen de door de raad gestelde kaders m.b.t. de financiering (ratio's en overige afspraken). Risico's worden bij alle voorstellen in beeld gebracht en indien aanwezig uitgewerkt.
Aanvaardbare lastendruk voor burgers en bedrijven waarbij we een goed voorzieningenniveau kunnen bieden.	Toepassing van kostendekkende tarieven voor afvalstoffenheffing, reinigingsrechten en rioolheffing.	Op basis van de begroting 2020 worden in 2020 volledig kostendekkende tarieven gehanteerd.
	Beperking stijging onroerendezaakbelasting tot inflatiecorrectie.	Bij de bepaling van de tarieven is rekening gehouden met een stijging van de opbrengsten onroerendezaakbelasting die gelijk is aan de in de begroting 2020 vermelde verwachte inflatiecorrectie.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
1.6 Overhead		
Veiligheid van gegevens, invoering Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).	Inzet en begeleiding van de ambtelijke organisatie bij het in beeld brengen van privacyrisico's bij de gemeentelijke producten en daar waar nodig processen aanpassen of herschrijven.	Binnen de GRSA2 is een medewerker gegevensbescherming werkzaam die de risico's voor de 4 organisaties (dus ook Heeze-Leende) in beeld brengt.

Financiën

Bedragen x € 1.000

Product	Rekening 2019	Begroting 2020 (na wijzigingen)	Mutaties Berap 2020 regulier	Mutaties Berap 2020 corona	Begroting 2020 na Berap 2020
1.1 Bestuur	1.831	1.168	-3	-26	1.139
1.2 Samenwerking	187	198	-	-	198
1.3 Openbare orde en veiligheid	1.130	1.297	20	-	1.317
1.4 Burgerzaken	462	422	17	-6	433
1.5 Algemene dekkingsmiddelen	1.779	1.891	35	-	1.926
1.6 Overhead	5.597	6.113	82	60	6.255
1.7 Overige baten en lasten	-40	230	-	-15	15
1.8 Vennootschapsbelasting	-1	-	-	-	-
Totaal lasten	10.946	11.319	151	13	11.483
1.1 Bestuur	-409	-	-21	-	-21
1.2 Samenwerking	-	-	-	-	-
1.3 Openbare orde en veiligheid	-52	-93	-	6	-87
1.4 Burgerzaken	-225	-184	-	18	-166
1.5 Algemene dekkingsmiddelen	-25.543	-25.845	-566	-97	-26.508
1.6 Overhead	-41	-181	-	10	-171
1.7 Overige baten en lasten	-	-	-	-	-
1.8 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Totaal baten	-26.269	-26.303	-587	-63	-26.953
Saldo baten en lasten programma 1	- 15.324	-14.984	-436	-50	-15.470
Toevoegingen aan reserves	138	65	-	-	65
Onttrekkingen aan reserves	-266	-186	-	-	-186
Saldo mutatie reserves	-128	-121	-	-	-121
Saldo na bestemming programma 1	- 15.452	-15.106	-436	-50	-15.591

Toelichting mutaties

Reguliere afwijkingen (afwijkingen vanaf € 10.000)

Bedragen x € 1.000

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
1.1 Bestuur					
<i>Raadsvergoedingen</i>	S	21	-	-	21
De nieuwe rechtspositieregelingen voor raads- en commissieleden die eind 2019 zijn vastgesteld leiden tot hogere lasten. Het merendeel van die hogere lasten wordt veroorzaakt door uitbetalen van een vergoeding voor het treffen van een voorziening ten behoeve van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden. <i>Dit effect is reeds meegenomen in de Kaderbrief 2021.</i>					
<i>Wachtgeldverplichting</i>	I	-	-21	-	-21
Op dit moment zijn er geen (oud)wethouders meer die recht hebben op een wachtgeldverplichting waardoor de voorziening kan vrijvallen ten gunste van de exploitatie 2020.					

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
<i>Pensioenvoorziening</i> Met ingang van 2020 zal de pensioenvoorziening berekend worden volgens nFTK (nieuw Financieel toetsingskader) grondslagen. Deze grondslagen houden nauwkeuriger rekening met de leeftijd en levensverwachting dan de methode van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (Bzk).	I	-48	-	-	-48
<i>Raadsgriffier</i> Vanaf januari wordt (in verband met ziekte) de griffier vanuit Cranendonck ingehuurd. Het in de begroting opgenomen inhuurbudget dekt deze lasten niet volledig.	I	24	-	-	24
Totaal mutaties product 1.1 Bestuur		-3	-21	-	-24
1.3 Openbare orde en veiligheid					
<i>Bijdrage VRBZO</i> Gebaseerd op de realisatie t/m juni wordt een hogere bijdrage verwacht dan begroot.	S	30	-	-	30
<i>Huur brandweer Leende</i> De werkelijk overeen gekomen huursom is hoger dan begroot.	S	-10	-	-	-10
Totaal mutaties product 1.3 Openbare orde en veiligheid		20	-	-	20
1.4 Burgerzaken					
<i>Effect arbeidsvoorwaardenakkoord sector gemeenten 2019 - 2020</i> De vakbonden en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn vorig jaar (september 2019) tot een akkoord gekomen over de cao voor gemeentemedewerkers. De deal bestond hoofdzakelijk uit een loonsverhoging van 6,25 % in vier stappen, over een periode van 2 jaar, gestart in oktober 2019 en loopt door tot en met 2020. Dit was ten tijde van het opstellen van de begroting 2020 nog niet bekend.	S	17	-	-	17
Totaal mutaties product 1.4 Burgerzaken		17	-	-	17
1.5 Algemene dekkingsmiddelen					
<i>Meicirculaire 2020</i> Eind mei is de meicirculaire 2020 uitgebracht. Deze heeft een bruto positief effect op de algemene uitkering 2020. Dit is nader toegelicht in het addendum op de Kaderbrief 2021. <i>In programma 3 zijn bij onderdeel Participatie hogere lasten opgenomen als gevolg van hogere baten uit de meicirculaire.</i>	I	-	-415	-	-415
<i>Meicirculaire 2020</i> Eind mei is de meicirculaire 2020 uitgebracht. Deze heeft een positief effect op de algemene uitkering 2019, welke in 2020 zal worden nabetaald	I	-	-46	-	-46
<i>Baten OZB</i> Op basis van de realisatie tot en met juni worden hogere baten OZB verwacht dan begroot (gebaseerd op een schatting van de taxatiewaarden).	I	-	-30	-	-30
<i>Kapitaallasten</i> In de begroting 2020 was bij de bepaling van de kapitaallasten geen rekening gehouden met de rentebaten voortkomende uit de aan de woningcorporatie verstrekte geldleningen.	S	-	-75	-	-75
<i>Kapitaallasten</i> Op basis van de liquiditeitsprognose zal in 2020 een nieuwe langlopende geldlening worden aangetrokken teneinde aan de (reguliere) liquiditeitsbehoefte van de gemeente te kunnen blijven voldoen. Er zal medio 2020 een nieuwe lening worden aangetrokken. Naar verwachting zal dit in 2020 leiden tot een rentelast van circa € 35.000. Het meerjarige effect van deze lening en o.b.v. andere in de toekomst mogelijk nog aan te trekken geldleningen zal in de begroting 2021 worden verwerkt.	S	35	-	-	35
Totaal mutaties product 1.5 Algemene dekkingsmiddelen		35	-566	-	-531
1.6 Overhead					
<i>Effect arbeidsvoorwaardenakkoord sector gemeenten 2019 - 2020</i> De vakbonden en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn vorig jaar (september 2019) tot een akkoord gekomen over de cao voor gemeentemedewerkers. De deal bestond hoofdzakelijk uit een loonsverhoging van 6,25 % in vier stappen, over een periode van 2 jaar, gestart in oktober 2019 en loopt door tot en met 2020. Dit was ten tijde van het opstellen van de begroting 2020 nog niet bekend.	S	16	-	-	16

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
<i>Bedrijfsvoering GRSA2</i> Bij het opstellen van de conceptbegroting 2021 van GRSA2 is geconstateerd dat de verdeling van de kosten ICT naar de gemeenten niet juist is verwerkt. Bij ICT dient namelijk voor de gemeente specifieke ICT geen verdeelsleutel te worden gehanteerd, terwijl dat in de begroting 2020 van de GRSA2 per abuis wel is gebeurd. Hierdoor is de bijdrage van de gemeente Heeze-Leende aan de GRSA2 over 2020 (en de jaren daarna) te laag berekend. In 2020 en de daaropvolgende jaren moet rekening worden gehouden met een hogere bijdrage aan de GRSA2 van € 56.000 per jaar. <i>Dit effect is reeds meegenomen in de Kaderbrief 2021.</i>	S	56	-	-	56
<i>Invoering VPB (vennootschapsbelasting)</i> In de begroting van Heeze-Leende is nog geen rekening gehouden met fiscale advieskosten op het gebied van de VPB. De externe fiscaal adviseur verzorgt voor de gemeente het opstellen en indienen van de aangiften VPB. In 2020 moet rekening worden gehouden met circa € 10.000 voor externe fiscale advieskosten. In de begroting 2021 kunnen we uitgaan van € 6.000 per jaar.	S	10	-	-	10
Totaal mutaties product 1.6 Overhead		82	-	-	82
1.7 Overige baten en lasten					
<i>Uitvoeringsbudget IBP-doelen</i> Gezien de corona-perikelen is hier tot op heden nog geen invulling aan gegeven. Tot op heden zijn er dus ook nog geen uitgaven verricht. De verwachting is dat dit budget in 2020 toch zal worden ingezet.	I	-	-	-	-
Totaal mutaties product 1.7 Overige baten en lasten		-	-	-	-
Totaal structurele mutaties	S	175	-75	-	100
Totaal incidentele mutaties	I	-24	-512	-	-536
Totaal mutaties programma 1 regulier		151	-587	-	-436

* S: Structureel, I: Incidenteel

Afwijkingen als gevolg van uitbraak coronavirus

In dit overzicht zijn ook afwijkingen <€ 10.000 meegenomen om een volledig overzicht te verkrijgen van de impact van uitbraak van corona

Bedragen x € 1.000

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
1.1 Bestuur					
<i>Cursussen/congressen raadsleden</i> Door de uitbraak van het coronavirus is dit jaar het VNG-congres niet doorgegaan. De kosten voor deelname raadsleden en de kosten voor overnachtingen en vervoer zijn komen te vervallen.	I	-9	-	-	-9
<i>Vergader-/representatiekosten bestuur</i> Door de uitbraak van het coronavirus heeft het college minder representatieve taken te vervullen omdat veel gebeurtenissen geen doorgang vinden.	I	-17	-	-	-17
Totaal mutaties product 1.1 Bestuur		-26	-	-	-26
1.3 Openbare orde en veiligheid					
<i>Leges evenementen</i> Door de corona maatregelen zijn veel minder evenementenvergunningen en dergelijke aangevraagd en verleend. Evenementen zijn verboden tot 1 september 2020. Hierdoor ontstaat een tekort aan leges.	I	-	6	-	6
Totaal mutaties product 1.3 Openbare orde en veiligheid		-	6	-	6
1.4 Burgerzaken					
<i>Huwelijksvoltrekkingen</i> Op basis van RIVM richtlijnen en vooruitzichten zijn veel huwelijken kosteloos geannuleerd of verzet naar volgend jaar. Vorig jaar totaal 68 huwelijken en geregistreerde partnerschappen, waarvan 3 geannuleerd. Dit jaar t/m oktober 64 gereserveerd, waarvan er nu reeds 16 kosteloos zijn geannuleerd. Het merendeel van de huwelijken dat wel doorgang vindt zijn de gratis huwelijken waar geen baten op geboekt worden, enkel lasten van de Buitengewoon Ambtenaar van de Burgerlijke Stand (Babs).	I	-6	18	-	12
Totaal mutaties product 1.4 Burgerzaken		-6	18	-	12

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
1.5 Algemene dekkingsmiddelen					
<i>Eenmalig compensatiepakket voor de coronacrisis</i> In de specificaties (per programma) komen de afwijkingen als gevolg van uitbraak corona per saldo uit op een negatief bedrag van € 97.000. Aangezien de verwachting is dat de gemeente voor de negatieve effecten als gevolg van uitbraak corona financieel volledig zal worden gecompenseerd (in de vorm van een eenmalig compensatiepakket aan gemeenten voor de coronacrisis) is in deze bestuursrapportage een evenredig bedrag van € 97.000 aan baten geraamd. <i>Een eerste indicatie uit de junicirculaire 2020 geeft een bedrag van € 112.000 voor de gemeente Heeze-Leende</i>	I	-	-97	-	-97
Totaal mutaties product 1.5 Algemene dekkingsmiddelen		-	-97	-	-97
1.6 Overhead					
<i>Bedrijfsvoering GRSa2</i> Als gevolg van de coronacrisis heeft de GRSa2 extra werkzaamheden verricht en kon de afbouw van inhuur door invulling van vacatures door nieuwe medewerkers (vast personeel in dienst) niet of later plaatsvinden. Hierdoor heeft de GRSa2 meer kosten gemaakt. Het aandeel van de gemeente Heeze-Leende in die hogere kosten bedraagt € 75.000.	I	75	-	-	75
<i>Diverse posten gas en elektra gebouwen</i> Vanwege het uitbreken van het coronavirus worden gemeentelijke gebouwen zoals het gemeentehuis, de sporthal en de gymzalen minder intensief gebruikt. Dit heeft zijn weerslag op voornamelijk het gasverbruik, vooral in de eerste maanden van de coronacrisis (voorjaar). Per gebouw kan het zijn dat de energierekening lager uitvalt. De inschatting is dat er geen gemeentelijk gebouw is waarbij het verschil meer dan € 10.000 gaat bedragen, maar alle gebouwen bij elkaar opgeteld er toch minimaal een voordeel zal worden behaald van meer dan € 10.000.	I	-10	-	-	-10
<i>Kantine, catering en koffieapparaten</i> De kantine is door corona gesloten vanaf medio april. Opening is op korte termijn niet voorzien. Hierdoor moeten we uitgaan van een lagere kantineopbrengst, hier tegenover staan ook lagere lasten (catering en koffie).	I	-15	10	-	-5
<i>Voorlichting</i> Corona leidt tot meer noodzakelijke communicatie door de gemeente (voorlichting, vragen etc.). Een deel daarvan wordt opgevangen door eigen personeel (of via de GRSa2). Er worden echter ook extra externe kosten gemaakt (maken filmpje, folders etc.).	I	10	-	-	10
Totaal mutaties product 1.6 Overhead		60	10	-	70
1.7 Overige baten en lasten					
<i>Kwijtschelding heffingen en belastingen</i> Door uitbraak corona verlenen we uitstel van betalingen op gemeentelijke heffingen (dat heeft geen grote financiële impact voor de gemeente Heeze-Leende). Maar is er mogelijk ook een effect dat we (door faillissementen etc.) een verhoogd bedrag aan kwijtscheldingen/afboekingen oninbaar moeten verwachten. Het risico op oninbare posten wordt dus hoger ingeschat. Omdat op dit moment nog niet kan worden bepaald wat de omvang van de voorziening voor dubieuze debiteuren zal zijn, wordt uitgegaan van een toename van circa 10% van de voorziening. Uitgaande van een voorziening eind 2019 van € 156.000, bedraagt de verwachte extra dotatie aan de voorziening circa € 15.000.	I	15	-	-	15
<i>Post onvoorzien</i> De uitgaven in het kader van de coronacrisis voldoen aan alle voorwaarden voor het inzetten van de post onvoorzien. Daarom stellen we voor deze post in te zetten ter dekking van de hogere uitgaven en lagere inkomsten als gevolg van de coronacrisis.	I	-30	-	-	-30
Totaal mutaties product 1.7 Overige baten en lasten		-15	-	-	-15
Totaal structurele mutaties	S	-	-	-	-
Totaal incidentele mutaties	I	13	-63	-	-50
Totaal mutaties programma 1 als gevolg van uitbraak coronavirus		13	-63	-	-50

* S: Structureel, I: Incidenteel

Programma 1	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
Totaal mutaties programma 1	131	-650	-	-519

Programma 2: Wonen, bedrijven en recreëren

Producten

Het programma *Wonen, bedrijven en recreëren* omvat de volgende producten:

Product
2.1 Wonen en bouwen
2.2 Openbare ruimte
2.3 Ruimtelijke ordening
2.4 Milieu
2.5 Afval
2.6 Water
2.7 Economische zaken
2.8 Recreatie en toerisme

Voortgangrapportage

In de programmabegroting 2020 hebben wij aangegeven wat we binnen het programma *Wonen, bedrijven en recreëren* willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. In de volgende tabel lichten we per onderdeel toe wat de actuele stand van zaken is.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?		Toelichting
2.1 Wonen en bouwen			
Een passend woningaanbod voor onze inwoners en nieuwkomers.	Het uitvoeren van de maatregelen genoemd in de woonvisie.		De woonvisie is in februari vastgesteld. Er worden regelmatig nieuwe woningbouwinitiatieven ingediend welke getoetst worden aan deze Woonvisie en het afwegingskader.
	(Jaar)afspraken maken met woningcorporaties en bewonersorganisaties (cf. woningwet).		Begin januari zijn er jaarafspraken gemaakt voor 2020. Eind van dit jaar worden de nieuwe afspraken voor 2021 opgesteld.
	Het verstrekken van starters- en blijversleningen.		Er zijn dit jaar nog geen leningen verstrekt. Dit is echter een doorlopend proces. We hebben geen invloed op het aantal aanvragen voor starters- en blijversleningen. De verwachting is dat er dit jaar nog aanvragen in ieder geval voor startersleningen komen.
	Gereedkomen van ca. 110 woningen waarvan 13 sociale koopwoningen in 2020.		In het eerste kwartaal van dit jaar zijn er al 33 woningen gereed gekomen.
Het proces omgevingsvergunningen verder verbeteren en vereenvoudigen.	Het verder verbeteren van het digitale proces van vergunningen.		Het verbeteren van het digitale proces is een continu proces. Momenteel moeten nog handmatige handelingen worden verricht om gegevens in Verseon te krijgen. De invoering van Excellence moet er voor zorgen dat deze handelingen niet meer nodig zijn. Momenteel loopt het proces om samen met alle gemeente uit de MRE regio en de ODZOB tot aanschaf te komen van 1 digitaal systeem voor de afhandeling van aanvragen omgevingsvergunningen en meldingen milieu. Het voordeel is dat er sneller uitwisseling kan plaatsvinden van gegevens. Het proces loopt nu om één werkwijze voor alle gemeenten op te stellen.
	Het Digitaliseren van 'oude' vergunningen en opslaan in het digitale documentatiesysteem.		Er is een flinke stap gezet in het digitaliseren van 'oude (bouw)vergunningen'. Ongeveer de helft van de bouwvergunningen is gedigitaliseerd en kan worden opgeslagen in het digitaal documentatiesysteem. Van de resterende dossiers is er al een groot gedeelte voorbereid op digitalisering. Echter het proces loopt iets achter op schema.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
2.2. Openbare ruimte		
Vergroten verkeersveiligheid en verbeteren bereikbaarheid en leefbaarheid van de kernen.	<ul style="list-style-type: none"> Het uitvoeren van verkeersonderzoeken in het kader van de bereikbaarheidsagenda, onderliggend wegennet, fiets en OV langs de A2 en Centrale As. Ter onderbouwing van o.a. verkeersonderzoeken worden jaarlijks op doorgaande wegen van de gemeente Heeze-Leende ongeveer 25 verkeersmetingen uitgevoerd. 	<ul style="list-style-type: none"> Afspraken over onderzoeken worden dit jaar opgesteld. Verkeersmetingen worden ingepland en uitgevoerd. Door corona kan het zijn dat de data van de metingen een ander beeld weergeven.
	In samenwerking met vervoerders wordt beoordeeld of het openbaar vervoer nog goed aansluit bij de praktijk binnen de gemeente Heeze-Leende, waaronder op NS station Heeze.	Met vervoerder wordt indien nodig besproken of het openbaar nog goed aansluit bij de praktijk. Vooralsnog sluit deze aan en is er geen noodzaak om in gesprek te gaan.
	Het uitvoeren van het project 'Flankerende maatregelen randweg De Bulders' in Heeze: <ul style="list-style-type: none"> Het uitvoeren van de reconstructie van de Muggenberg; Het voorbereiden van de Leenderweg. 	<ul style="list-style-type: none"> De aanpak Muggenberg wordt voor de zomer aanbesteed. De Leenderweg wordt voorbereid samen met de aansluiting rotonde Geldropseweg.
	<ul style="list-style-type: none"> Het starten met het voorbereiden op het uitvoeren van de Bereikbaarheidsagenda mobiliteit regio Zuidoost Brabant: Vorbereiden van kansrijke regio brede projecten in de Bereikbaarheidsagenda Zuidoost Brabant voor het aanvragen van subsidie. 	<ul style="list-style-type: none"> In de subregionale mobiliteitsvisie nemen wij de projecten uit MIRT A2 en kansrijke regiobrede projecten mee. Het regiobrede onderzoek (smart) hubs is afgerond.
	Het afronden van de voorbereiding van het project 'Samen mee naar de A2', zodat deze aan het eind van 2020/begin 2021 uitgevoerd kan worden.	De beoogde nieuwe weg zorgt voor een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied Groote Heide/Leenderbos. Op dit moment wordt onderzocht hoe deze toename gecompenseerd kan worden. Dit is noodzakelijk om het bestemmingsplan-traject te vervolgen.
	Het verharderen van de Kloosterlaan: starten met voorbereiden van participatie en technisch onderzoek naar de fundering/ verhardingsadvies etc.	Projectmelding en projectopdracht wordt opgesteld; eerst een interne technische toets en daarna verder met opstellen van een ontwerp en participatietraject. In verband met corona is participatie moeilijker uit te voeren.
	Het uitvoeren van het mobiliteitsplan buitenwegen. In samenwerking met platform A2 bepalen welke no-regret maatregelen in fase II worden uitgevoerd om sluipverkeer te weren.	Nadat de sluipwerende maatregelen uitgevoerd zijn kunnen wij na monitoren en in samenwerking met de dorpsraden bepalen waar de maatregelen in fase II nodig zijn. Door corona is de aanbesteding sluipwerende maatregelen vertraagd en verwachten wij deze in oktober te gaan uitvoeren.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
	<p>Het uitvoeren van preventieve mensgerichte maatregelen (vergroten kennis, beïnvloeding houding, intentie en gedrag verkeersdeelnemers) in samenwerking met VVN Heeze-Leende. Het coördineren van Brabants Veiligheids Label (BVL) op 7 basisscholen en verkeerseducatie op kinderdagverblijven.</p>	<p>Het VVN activiteitenplan wordt uitgevoerd en scholen ontvangen BVL subsidie. Zij zorgen dat ze het label behouden. Door corona zijn een aantal acties vertraagd maar worden wel ingehaald (zoals het verkeersexamen). Dit jaar wordt ook op 2 kinderdagverblijven verkeerseducatie gegeven.</p>
	<p>Op basis van de evaluatie van het fietsplan -indien nodig- de planning en financiën actualiseren en de capaciteit in beeld brengen.</p>	<p>In september staat een raadsbijeenkomst gepland over de evaluatie van het fietsplan. De uitkomsten hiervan hebben effect op het verdere verloop van het traject.</p>
<p>Op peil houden en daar waar nodig verhogen kwaliteit openbare ruimte.</p>	<p>Het uitvoeren onderhoud aan wegen, civiele kunstwerken en verlichting op basis van actuele plannen.</p> <p><i>Wegen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Op basis van de inspectiegegevens uit 2019 de onderhoudsmaatregelen bepalen en uitvoeren. • Organiseren van het opstellen van de lijst van kleine ergernissen met belangengroepen en de maatregelen uitvoeren. • Uitvoering van de herinrichting van de Oostrikerstraat en Langstraat. • Uitvoering van flankerende maatregelen, de Muggenberg. • Het vervangen van de rijbaan Somerensweg tussen kom Heeze en Vlaamseweg. <p><i>Civiele kunstwerken:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Diverse onderhoudswerkzaamheden uitvoeren aan bruggen op basis van het in 2019 geactualiseerde onderhoudsprogramma. <p><i>Verlichting</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aan de hand van de inventarisatie gegevens (LiteWeb) vervangen en verduurzamen (LED) van armaturen en masten op basis van ouderdom. 	<p>Door de corona perikelen ligt het e.e.a. wat achter op de gebruikelijke planning. Voorgenomen maatregelen zijn opgenomen en afgestemd. Uitvoering van de maatregelen zal verspreid plaatsvinden in de maanden augustus tot en met december.</p> <p>Door de corona perikelen ligt het e.e.a. wat achter op de gebruikelijke planning. De lijst is echter opgesteld en aanvragen voor kosten liggen bij de onderhoudsaannemers. De maatregelen voor uitvoering zullen ondanks de vertraging gewoon nog dit jaar worden opgepakt.</p> <p>Het project is uitgevoerd, opgeleverd en de weg is weer in gebruik.</p> <p>Het project is momenteel in aanbesteding. Aannemers zijn bezig met de opstelling van hun calculatie. Naar verwachting kan er kort na de bouwvak gestart worden met de uitvoering.</p> <p>Het project wordt gelijktijdig opgepakt met ontsnipperingsmaatregelen voor verbinding van de natuurgebieden aan beiden zijden van de weg. De voorbereiding vergt daarmee aanzienlijk meer tijd. Doel blijft in het kader van de urgentie voor vervanging om dit jaar te starten met de uitvoering. Mogelijke uitloop naar 2021.</p> <p>Maatregelen voor onderhoud aan diverse civiele kunstwerken zijn onlangs in opdracht gegeven aan een aannemer. De aannemer is in voorbereiding van de uitvoering.</p> <p>Onderhoud en vervanging/vernieuwingen van de openbare verlichting op schema volgens het lopende beleidsplan.</p>

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
	<p>Het uitvoeren 'Uitwerkingsplan bomen'. Circa 75 bomen met verminderde conditie en/of verhoogd risico kappen en wanneer de omgeving dit toelaat, nieuwe terug planten volgens Uitwerkingsplan bomen.</p>	<p>In het najaar 2020 wordt het project voorbereid, aanbesteed en uitgevoerd. Eind 2020 worden de betreffende bomen gekapt en nieuwe geplant.</p>
	<p>Het voorbereiding van de actualisatie en digitalisering van de wegenlegger in 2020, zodat er een actueel beeld is van de openbare wegen en paden buiten de bebouwde kom en hoe de verantwoordelijkheid en onderhoudsplicht voor deze wegen is georganiseerd.</p>	<p>Projectmelding wordt opgesteld. We zijn afhankelijk van de markt voor het digitaliseren van de wegenlegger aangezien wij dit intern niet kunnen oppakken.</p>
2.3 Ruimtelijke ordening		
<p>Een actueel planologisch regime.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De Omgevingswet treedt naar verwachting op 1 januari 2021 in werking. Gelet hierop is in 2019 begonnen met de procedure om te komen tot een Omgevingsvisie voor het gehele grondgebied van de gemeente. Eind 2020/ begin 2021 wordt de Omgevingsvisie vastgesteld. • Ter voorbereiding op het Omgevingsplan wordt in 2020 begonnen met het samenvoegen van de verordeningen die moeten opgaan in het Omgevingsplan. • Verder wordt bekeken hoe vergunningverlening het beste georganiseerd kan worden, met het oog op een integrale en snelle toetsing van aanvragen (standaard beslissen op een aanvraag binnen 8 weken). 	<ul style="list-style-type: none"> • De inwerkingtreding van de Omgevingswet is verzet naar 1 januari 2022. • De Omgevingsvisie is in ontwikkeling. In september bespreekt de raad het koersdocument. Dit zou eigenlijk al eerder hebben plaatsgevonden, maar door de corona-crisis heeft dit vertraging opgelopen. • De verordening fysieke leefomgeving is gereed voor besluitvorming. Het wordt geagendeerd voor de raadsvergadering van oktober. • Het vastleggen van de nieuwe werkafspraken heeft door de coronacrisis vertraging opgelopen (niet doorgaan bijeenkomsten). De verwachting is wel dat het dit jaar nog lukt om nieuwe werkafspraken te maken.
<p>Verkeersintensieve bedrijfsactiviteit uit de kern verplaatsen ter verbetering van de verkeersafhandeling in de kern.</p>	<p>Het onderzoeken van mogelijke bedrijfsverplaatsingen (van bedrijven welke overlast geven) naar betere locaties.</p>	<p>De gemeente is met diverse bedrijven in gesprek die (verkeers)overlast in de kernen geven. Insteek van deze gesprekken is om tot maatwerkoplossing te komen die leiden tot het verminderen of wegnemen van deze overlast. Dit zijn meestal langlopende complexe trajecten.</p>
2.4 Milieu		
<p>Bijdrage leveren aan de verduurzaming van de gemeente Heeze-Leende om zo een bijdrage te leveren aan het verkleinen van de gevolgen van de klimaatverandering.</p>	<p>De vaststelling van een plan van aanpak voor de thema's Biodiversiteit en Klimaatadaptatie (basis vormt de klimaatstresstest en de risicodialogen (wettelijke verplichting)).</p>	<p>Het proces om te komen tot vaststelling van een plan van aanpak voor de thema's Biodiversiteit en Klimaatadaptatie is net voor de COVID-19 uitbraak een raadsinformatiebijeenkomst gehouden. De uitbraak van COVID heeft het proces doen aanpassen. Overleggen met stakeholders worden nu digitaal gedaan. Hoe dit loopt moet nog worden afgewacht. De verwachting is dat de vaststelling dit jaar nog plaatsvindt.</p>
	<p>Het opstellen van een concept Regionale Energie Strategie (RES) (gereed in maart 2020).</p>	<p>Het proces opstellen concept Regionale Energie Strategie is afgerond. In verband met de problematiek rondom COVID-19 is de concept RES niet in maart 2020 maar in juni 2020 ter consultatie voorgelegd aan de gemeenteraden.</p>

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
	<p>Het uitvoeren van het plan van aanpak Energietransitie door o.a. te starten met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het opstellen van transitievisie warmte (wettelijke verplichting; inzichtelijk maken hoe woningen binnen de gemeente van het aardgas worden afgekoppeld); • Het opstellen van een plan van aanpak om projecten voor het grootschalige opwekken van duurzame energie mogelijk te maken; • Het doen van onderzoek naar verduurzaming van sociale huurwoningen zonder huurverhoging. 	<p>Het plan van aanpak Energietransitie is opgesteld maar nog niet vastgesteld. De RES geeft input voor het plan van aanpak als het gaat om de onderdelen opwekking duurzame energie (grootschalig) en besparing (verduurzamen van sociale woningbouw). De concept RES geeft te weinig informatie over deze onderwerpen. De verwachting is dat eind van 2020 het plan van aanpak Energietransitie kan worden vastgesteld. Het proces opstellen transitievisie warmte is gestart naar besluitvorming door de gemeenteraad met betrekking tot de bestuursopdracht.</p>
	<p>Het ondersteunen van projecten op het gebied van de energietransitie met betrekking tot (grootschalige) opwekking en besparing van energie en het gasloos maken van bestaande woningen om hiermee kennis op te doen welke input kan zijn voor het beleid en voor andere projecten.</p>	<p>Regionaal / landelijk lopen diverse projecten. De regionale werkgroepen Besparing, Warmte en Grootschalige opwekking volgen deze projecten en halen kennis op. Daar waar nodig ondersteunen de werkgroepen projecten of starten projecten op als dat in belang is om te komen tot een volwaardige RES.</p>
<p>Met de transitie veehouderijen (onderdeel van het project "transitie landelijk gebied") willen we bereiken dat de veehouders een verantwoorde keuze maken voor de toekomst. Doorgaan, omvormen of stoppen.</p>	<p>Erfbetreiders gesprekken laten voeren met de veehouders om het maken van de keuze te stimuleren. Dit doen we eventueel in samenwerking met ZLTO (Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie), en/of de provincie en/of de ODZOB (Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant).</p>	<p>Begin maart is een analyse van de gehele agrarische sector in de gemeente gemaakt en besproken met vertegenwoordigers van de ZLTO en Provincie. Deze analyse geeft een beeld van het te verwachten aantal stoppers per sector en in welk deel van onze gemeente. Vervolgstep was het plan van aanpak samen met de vertegenwoordigers van de provincie en ZLTO afronden in 2 sessies. Vanwege de coronacrisis is dit naar achteren geschoven, Onderdeel van het plan van aanpak was ook het organiseren van 1 of 2 informatiebijeenkomsten voor de agrariërs over doel en aanpak. Dit zal op een andere wijze moeten gebeuren. De consequenties van het nieuwe bestuursakkoord van GS voor de aanpak is nu ook onderdeel van studie. In het najaar wordt het PVA afgerond</p>
<p>Het toezicht regionaal op een uniforme wijze uitvoeren. Risicogericht, effectief, efficiënt en innovatief. Het vastgestelde Regionaal Operationeel Kader (ROK) milieutoezicht 2018 biedt de Odzob hiertoe de basis.</p>	<p>Het vastgestelde ROK betekent voor Heeze-Leende dat vanaf 2020 het toezicht niveau wordt geïntensiveerd. Het toezichtsbudget voor de Odzob wordt daarom in 4 jaar tijd verhoogd met € 95.000.</p>	<p>De ODZOB is in 2020 begonnen volgens de uitgangspunten van het ROK toezicht te houden. Dit wordt de komende jaren verder uitgebreid.</p>
<p>2.5 Afval</p>		
<p>Beperking restafval tot 5% van de totale afvalstroom (cf. regionale afspraken).</p>	<p>In samenwerking met de andere Blinkgemeenten wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om meer grondstoffen uit het restafval te halen, tegen reële kosten.</p>	<p>Dit blijft een permanent punt van aandacht. De coronacrisis heeft echter ook gezorgd voor andere prioritering vanuit Blink. Daarnaast hebben de wereldwijde coronamaatregelen als gevolg dat export van sommige goederen (bijv. textiel en plastic) nagenoeg stil is komen te liggen. Dit zorgt voor extra kosten voor langdurige opslag en deels dat door kwaliteitsverlies er uiteindelijk niet gekozen kan worden voor hergebruik.</p>

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?		Toelichting
Een zo laag mogelijke afvalstoffenheffing, waarbij het uitgangspunt is dat de vervuiler betaalt.	In samenwerking met Geldrop-Mierlo en Valkenswaard wordt getracht bedrijven van de milieustraat te weren. We onderzoeken of het tegen relatief lage kosten mogelijk is om echte veelgebruikers een verhoogd tarief te laten betalen. Dit om de kosten van de milieustraat te drukken en de kosten neer te leggen bij degene die ze veroorzaakt.		M.i.v. 1 januari worden de tarieven na 6 bezoeken verdubbeld. Gedachte hierachter is dat veelgebruikers hierdoor ontmoedigd worden maar in ieder geval een kostendekkend tarief betalen. Het is nog te vroeg om uitspraken te doen of deze maatregel zijn effect heeft gehad.
	In samenwerking met Valkenswaard en Cranendonck de mogelijkheid voor een gezamenlijke circulaire kringloopwinkel onderzoeken. Is nog niet duidelijk dat we deze activiteit gaan doen		Het startdocument wordt medio juli afgerond. Aan de hand daarvan wordt bekeken en besloten of samen optrekken hierin meerwaarde heeft.
2.6 Water			
Doelmatig en efficiënt beheren van het rioolsysteem voor afvalwater en zorgen voor de inzameling en verwerking van hemelwater. Het beheren en onderhouden van de gemeentelijke sloten en beheer van het grondwater.	Het uitvoeren van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP) 2016-2021. In 2020 wordt verder gewerkt aan het thema beheer op orde, alsmede de jaarlijkse onderhoudsmaatregelen en bijzondere aandacht voor de communicatie naar burgers rondom klimaat-ontwikkelingen en afkoppelen.		Het uitvoeringsprogramma van het VGRP ligt redelijk goed op koers: beheer is op orde en loopt goed, evenals de onderhoudsmaatregelen. De communicatie naar burgers rondom afkoppelen is mede door het corona-virus nog niet opgestart.
	In 2020 wordt het vervangingsproject Langstraat/Oostrikkerstraat afgerond. Ook hier gaan we afkoppelen en starten met de aanleg van een hemelwaterstructuur.		Project Langstraat / Oostrikkerstraat is afgerond. We starten met de voorbereidingen voor de volgende straten: Oostrikkerdijk, Voordenweg en Sint Jacob en Sint Annastraat, waarmee een afvoer naar De Grootte Aa wordt gerealiseerd, zodat het afgekoppelde regenwater naar het oppervlaktewater kan stromen.
	In de samenwerking Waterportaal Zuidoost Brabant een gezamenlijk pakket maatregelen nemen onder naam Kallisto. Hiermee gaan we voldoen aan de Kaderrichtlijn Water (KRW). In 2020 zal de 2 ^e fase van de maatregelen verder worden uitgevoerd.		Uitvoering van de Kallisto-maatregelen loopt al enkele jaren. In de vorige fase is vertraging opgelopen, waardoor alle maatregelen circa 1 jaar later gerealiseerd worden. In 2020 loopt de 2 ^e tranche vooralsnog voorspoedig.
2.7 Economische zaken			
Een gezond en actief ondernemersklimaat dat bijdraagt aan de leefbaarheid en weerbaarheid van de gemeente en haar inwoners.	Het uitvoeren van het geactualiseerd uitvoeringplan economische zaken 2019-2023.		Het uitvoeringsplan economische zaken ligt ter goedkeuring voor bij het college van B&W.
	Het intensiveren van het structureel overleg met de ondernemersverenigingen.		Er vindt structureel overleg plaats, zowel met de overkoepelende ondernemersvereniging (OVH-L) als met de ondernemersverenigingen afzonderlijk.
	Het terugdringen van de leegstand door samen met pandeigenaren en ondernemers de levensvatbaarheid van hun winkelgebied te bewaken en te verbeteren. Doel daarbij is om de detailhandel zoveel mogelijk in het kernwinkelgebied te concentreren.		Initiatieven van ondernemers die passen binnen deze doelstelling worden optimaal gefaciliteerd. Gesprekken met pandeigenaren en ondernemers met als doel verplaatsingen richting kernwinkelgebied te stimuleren hebben enige vertraging opgelopen vanwege corona.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
	Het uitvoeren van een onderzoek naar de mogelijkheden om de aantrekkingskracht en daarmee het economisch functioneren van het centrum van Heeze te versterken.	Dit onderzoek was een van de doelstellingen van ondernemers bij het oprichten van centrummanagement in Heeze. Gemeente Heeze-Leende zou dit onderzoek faciliteren. Nu centrummanagement niet doorgaat zal uitvoering van dit onderzoek niet plaatsvinden.
2.8 Recreatie en toerisme		
Een sterke toeristisch recreatieve sector die aansluit bij het groene karakter van onze gemeente en daarmee bijdraagt aan een aantrekkelijk woon- en werkklimaat.	De uitvoering van het werkplan 2020 Gebiedsontwikkeling en gebieds promotie Natuurgrenspark De Grootte Heide. Concrete projecten binnen het jaarthema "Trots op ons Natuurgrenspark De Grootte Heide" zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Vernieuwd magazine; • Vernieuwde website in samenwerking met lokale VVV's/RHL; • Nieuwsbrieven; • DNA van De Grootte Heide; onderscheidend vermogen vormgeven; • Netwerkbijeenkomsten; • Doorontwikkeling van de Natuurpoorten (incl. subsidieaanvraag MRE Regiodeal). 	<ul style="list-style-type: none"> • Magazine wordt op dit moment verspreid onder de VVV's en grotere toeristische overnachtingsplekken zoals Kapellerput. • Website is online, wordt nog verder ingevuld. • Nieuwsbrieven worden uitgegeven, aanmelding hiervoor kan online via de website van De Grootte Heide. • DNA: Project storytelling is in volle gang. Doel is om het gebied te profileren middels een verhaal. Op dit moment worden er interviews afgenomen bij diverse partijen. • Netwerkbijeenkomsten zijn er nu niet (corona) • Doorontwikkeling van de natuurpoorten: inventarisatie met Staatsbosbeheer over de Plaetse heeft 24-6 plaatsgevonden
	De samenwerking tussen RHL en Natuurgrenspark De Grootte Heide uitbreiden en versterken. O.a. door gezamenlijke website en vernieuwd magazine.	Website en magazine zijn uitgebracht. Nauwere samenwerking door zowel beleidsmedewerker recreatie en toerisme bij bestuur RHL, maar ook door directie De Grootte Heide aan te laten sluiten bij algemeen bestuurdersoverleg RH (is inmiddels gebeurd).
	Het verder vormgeven aan de in het najaar 2018 gekozen profilering "Ruimte voor Meesterwerken" van Heeze-Leende als toeristisch recreatieve gemeente in samenwerking met Recreatief Heeze-Leende.	Gedichtentafels zijn allemaal geplaatst. Op dit moment wordt er gewerkt aan wandelroutes voor de kernen Heeze, Leende en Sterksel en een grote fietsroute door alle kernen (incl. Leenderstrip), langs zoveel mogelijk gedichtentafels.
	Het aantrekkelijk maken van de dorpsentrees. Als aanvulling op de projecten binnen de centrumontwikkeling zullen ook de dorpsentrees aangepakt worden. Hiervoor zal een "wedstrijd" uitgeschreven worden waarin burgers hun ideeën kenbaar kunnen maken en kunnen stemmen op het beste idee. Belangrijke kaders zijn: Positionering Ruimte voor Meesterwerken, duurzame inrichting met weinig beheer en onderhoud en binnen het beschikbare budget.	Door de aanleg van de randweg en de mogelijke gevolgen voor de rotondes Geldropseweg en Wilhelminaplein, is de wedstrijd, die gepland stond in 2020, doorgeschoven naar 2021/2022. Zodra deze afgerond zijn kan gekeken worden naar de dorpsentrees. Dit geldt ook voor de rotonde in Leende, waarbij contact gelegd moet worden met Rijkwaterstaat.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
De plaagdruk van de processierups beheersen om een veilige omgeving te behouden.	Ontwikkelingen en onderzoek (GGD) tonen aan dat een combinatie van preventieve en reactieve bestrijding een methode is om de plaagdruk beter te beheersen. Het opstellen doelmatige aanpak Uitvoeren pilot preventieve bestrijding eikenprocessierups.	Er is een doelmatige aanpak opgesteld. Daarnaast is er een preventieve bestrijding uitgevoerd.

Grote projecten

Invoering omgevingswet		Toelichting
Wat willen we bereiken?	Tijdige en integrale implementatie van de Omgevingswet in termen van beleid en regelgeving, organisatie en informatisering die voldoet aan het door de gemeenteraad vast te stellen ambitieniveau.	De implementatie van de omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2022.
Wat doen we daarvoor?	De Omgevingswet kent overgangstermijnen. Daarbij geldt als laatste overgangstermijn de 10-jarige termijn van het omgevingsplan (2029). Dat, in samenhang met het feit dat onze bestemmingsplannen actueel zijn, geeft ons ruimte voor een zorgvuldige en gefaseerde implementatie. Wij gaan daarom stapsgewijs te werk. Dit betekent dat we eerst een Omgevingsvisie opstellen en daarna beginnen met het opstellen van een nieuw regelgevend kader ter vervanging van de huidige bestemmingsplannen en verordeningen.	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsvisie: het koersdocument is gereed voor bespreking in de gemeenteraad. Dit gebeurt naar verwachting in september. Hierna vindt de 2^e participatieronde plaats. De ontwerpvisie is eind dit jaar, begin volgend jaar klaar voor bespreking. Dit is ongeveer een kwartaal later dan gepland. Deze vertraging is ontstaan vanwege de coronacrisis (uitvallen themabijeenkomst raad). • DSO: nieuw VTH-systeem is aanbesteed. Plansysteem en het planbeheersysteem voor de omgevingswetbesluiten is aangeschaft. De digikoppeling wordt waarschijnlijk nog dit jaar gemaakt. • Werkafspraken/werkprocessen: het vastleggen van de nieuwe werkafspraken heeft door de coronacrisis vertraging opgelopen (niet doorgaan bijeenkomsten). De verwachting is wel dat het dit jaar nog lukt om nieuwe werkafspraken te maken. • Verordening fysieke leefomgeving: de verordening is gereed voor besluitvorming. • Participatiebeleid: moet nog worden opgepakt. Omgevingsplan: wordt opgesteld na de omgevingsvisie en omgevingsverordening. De ambitie/uitgangspunten moeten nog worden bepaald.
Wat mag het kosten?	Voor de jaren 2019 tot en met 2022 is €150.000 beschikbaar gesteld voor de invoering van de Omgevingswet (opstellen Omgevingsvisie, Omgevingsplan en training/opleiding). Het geoffreerde bedrag voor het opstellen van de omgevingsvisie is € 89.000. Dit bedrag past binnen het beschikbaar gestelde budget, maar er blijft nu zeer weinig geld over voor omgevingsplan, DSO en training medewerkers. Voor de implementatie van de Omgevingswet zal de raad meer budget beschikbaar moeten stellen. In de projectopdracht was al opgenomen dat het benodigde budget op voorhand lastig was in te schatten.	Voor 2020 is het budget afdoende. De verwachting is dat het toegekende budget voor de volgende jaren niet voldoende zal zijn. Voor de jaren 2021 en 2022 is een budget opgenomen van €45.000 per jaar. Hiervoor moet het DSO worden ingericht, een gebiedsdekkend omgevingsplan worden gemaakt, toepasbare regels worden opgesteld en medewerkers worden getraind. Het ambitieniveau dient nog te worden bepaald. Op basis daarvan zal in beeld worden gebracht wat de financiële effecten zijn waarna deze in de begroting van de gemeente zullen worden verwerkt.

Transitie Landelijk gebied, onderdeel transitie veehouderijen		Toelichting
Wat willen we bereiken?	<p>Door nieuwe wetgeving en ontwikkelingen in de markt, worden agrarische ondernemers gedwongen om keuzes te maken met betrekking tot de bedrijfsvoering en hun toekomst. Naast investeringen gericht op verduurzaming van het huidige bedrijf is er een grote groep ondernemers die zal stoppen of omschakelen. Dit heeft een grote impact op de invulling en het gebruik van het buitengebied. In bijna alle gevallen is de gemeente formeel betrokken vanuit vergunningverlening/bestemmingswijziging.</p> <p>De gedachte is om dit proces en deze werkzaamheden met een multidisciplinair ondersteuningsteam in goede banen te begeleiden. Het gaat erom dat de betrokken veehouders een weloverwogen keuze maken.</p>	
Wat doen we daarvoor?	<p>Er wordt een ondersteuningsteam samengesteld. In de eerste fase van het project moet antwoord komen op de vraag uit welke disciplines en organisaties dit team gaat bestaan, wat precies de werkwijze en rol van dit team wordt en hoe het team wordt gefinancierd.</p> <p>Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de motie van de raad van de vergadering van 5 juli 2019.</p>	<p>Begin maart is een analyse van de gehele agrarische sector in de gemeente gemaakt en besproken met vertegenwoordigers van de ZLTO en Provincie. Deze analyse geeft een beeld van het te verwachten aantal stoppers per sector en in welk deel van onze gemeente. Vervolgstap was het plan van aanpak samen met de vertegenwoordigers van de provincie en ZLTO afronden in 2 sessies. Vanwege de coronacrisis is dit naar achteren geschoven, Onderdeel van het plan van aanpak was ook het organiseren van 1 of 2 informatiebijeenkomsten voor de agrariërs over doel en aanpak. Dit zal op een andere wijze moeten gebeuren. De consequenties van het nieuwe bestuursakkoord van GS voor de aanpak is nu ook onderdeel van studie. In het najaar wordt het plan van aanpak afgerond</p>
Wat mag het kosten?	Onderdeel van de eerste fase van het project is onderzoek naar de kosten.	

De Bulders / Randweg		Toelichting
Wat willen we bereiken?	Zowel De Bulders als de randweg voorzien in een grote behoefte. Met De Bulders wordt de volkshuisvestelijke taak van de gemeente ingevuld en na aanleg van de randweg kan een reductie op het doorgaande (vracht-) verkeer op de centrumwegen door Heeze bereikt worden.	
Wat doen we daarvoor?	Het bestemmingsplan De Bulders is onherroepelijk. Begin 2020 wordt de randweg opgeleverd. De woningen die gebouwd worden in De Bulders west zijn grotendeels klaar. Er wordt een begin gemaakt met het bouwrijp maken van oostelijk deelgebied.	<p>De randweg is opgeleverd aan de gemeente en is in gebruik. De eerste 40 woningen worden bewoond. Circa 30 woningen zijn in aanbouw. De vrije kavel verkoop verloopt voorspoedig. Er zijn nog slechts enkele kavels te koop. De corona crisis heeft vooralsnog geen impact op de voortgang.</p> <p>De voorbereidingen voor het bouwrijp maken van het oostelijk deelgebied opgestart. In 2021 moeten hier de eerste kavels uitgegeven gaan worden.</p>
Wat mag het kosten?	De verwerving, de aanleg van de randweg en het bouw- en woonrijp maken worden bekostigd uit de grondexploitatie van De Bulders.	De verwerving, de aanleg van de randweg en het bouw- en woonrijp maken worden bekostigd uit de grondexploitatie van De Bulders.

Centrumontwikkeling Heeze		Toelichting
Wat willen we bereiken?	Een brede ontwikkeling van het centrum van Heeze.	

Centrumontwikkeling Heeze		Toelichting
Wat doen we daarvoor?	In 2020 willen we starten met de uitvoering van het actieplan dat voortkomt uit de roadshow.	Op 4 maart 2020 is, samen met de raads werkgroep 'Centrumontwikkeling', een bijeenkomst georganiseerd voor de bewoners, ondernemers en gebruikers van het centrumgebied. Tijdens deze zeer drukbezochte bijeenkomst is het proces tot nu toe toegelicht en is in groepjes nagedacht wat de meest kansrijke projecten in het centrumgebied zijn. Met de uitkomsten is een uitvoeringsplan 1e fase opgesteld.
Wat mag het kosten?	Voor de roadshow heeft de gemeenteraad € 10.000 beschikbaar gesteld. Het is nog niet bekend welke kosten verbonden zijn aan de uitvoering van het actieplan	Voor het uitvoeren van dit uitvoeringsplan is in 2020 de € 30.000 beschikbaar die aanvankelijk bedoeld waren voor de bedrijveninvesteringzone.

Centrale As		Toelichting
Wat willen we bereiken?	Met een ontsluitingsweg centraal door de gemeente Heeze-Leende, wordt een significante reductie van verkeer door de kernen bereikt voor zowel Heeze, Leende als Sterksel.	
Wat doen we daarvoor?	<ul style="list-style-type: none"> Met Prorail, Provincie en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wordt onderzocht hoe ten zuiden van de Poortmannen een ongelijkvloerse spoorwegovergang kan worden aangelegd. Met Kempenhaeghe en andere stakeholders rondom dit gebied de haalbaarheid onderzoeken voor een aangepast tracé van de Centrale As. Monitoring Heeze in verband met Randweg en ontwikkeling Poortmannen – Heipolderstraat – Somerenseweg. 	<ul style="list-style-type: none"> Door een adviesbureau is een rapportage opgesteld waarin wordt ingegaan op de reeds uitgevoerde facetten van de Centrale As en de mogelijke vervolgstappen. De verbinding Randweg – Poortmannen speelt hierin een belangrijke rol. Met genoemde partijen is op bestuurlijk niveau gesproken over een bredere aanpak van alle spoorkruisingen als onderdeel van het LVO programma. Kempenhaeghe dient eerst intern tot afstemming te komen over de te nemen stappen. Zodra hierover duidelijkheid over is, wordt dit proces weer opgepakt. Monitoring heeft dit jaar vanwege de corona crisis niet plaatsgevonden. Dit geeft geen realistisch beeld van het verkeer.
Wat mag het kosten?	De gemeenteraad heeft jaarlijks een werkkrediet van € 50.000 beschikbaar gesteld ten laste van de bestemmingsreserve 'totaaloplossing verkeersproblematiek'. Hieruit worden de haalbaarheidsonderzoeken betaald. Mocht dit niet toereikend zijn, dan wordt de gemeenteraad in een separaat voorstel om budget gevraagd. De totaalkosten van de Centrale As gaat de reikwijdte van de gemeente ver te boven. Medewerking en cofinanciering van provincie en rijk zijn onontbeerlijk. Het is de wens van het college om de bestemmingsreserve 'totaaloplossing verkeersproblematiek' de komende jaren in omvang te laten toenemen.	Met het werkkrediet is de rapportage over de Centrale As opgesteld. In de tweede helft van 2020 wordt het college en gemeenteraad gevraagd hiermee in te stemmen en dient het vervolgtraject vastgesteld te worden.

HSLnet		Toelichting
Wat willen we bereiken?	Een hoogwaardige internetverbinding voor alle inwoners van Heeze-Leende. Als uitvoeringsmodel is er in 2011 gekozen om de realisatie hiervan onder te brengen in een coöperatieve voorziening. Het doel wordt bereikt door een gezonde exploitatie van het glasvezelnetwerk en daar waar mogelijk ook aansluiting van het buitengebied op het glasvezelnetwerk. 2020 zal voor wat betreft HSLnet in het teken staan van de afronding van aanleg van het glasvezelnetwerk in het buitengebied.	De uitrol van glasvezel in het buitengebied is in volle gang en zal waarschijnlijk in 2020 worden afgerond.

HSLnet		Toelichting
Wat doen we daarvoor?	Het bewaken van de investering is ondergebracht in de Stichting HSLnet waarin een bestuurder van de gemeente Heeze-Leende zitting heeft. De Stichting HSLnet zal de investering monitoren. De gemeente ontvangt van de Stichting een terugkoppeling over de verstrekte lening. Terugkoppeling naar de raad vindt plaats via de reguliere P&C-cyclus en indien nodig tussentijds.	De monitoring van HSLnet is een blijvend aandachtspunt en geeft op dit moment geen reden voor zorg.
Wat mag het kosten?	De werkzaamheden zullen binnen de middelen van de Stichting en binnen de gemeente met eigen inzet worden uitgevoerd. Mocht blijken dat er specifieke kennis of expertise noodzakelijk is dan zal dit teruggekoppeld worden via de bestuursrapportage.	Hiervan is in 2020 geen gebruik gemaakt.

Financiën

Bedragen x € 1.000

Product	Rekening 2019	Begroting 2020 (na wijzigingen)	Mutaties Berap 2020 regulier	Mutaties Berap 2020 corona	Begroting 2020 na Berap 2020
2.1 Wonen en bouwen	5.362	748	21	-	769
2.2 Openbare ruimte	2.211	2.445	-50	-	2.395
2.3 Ruimtelijke ordening	416	351	22	-	373
2.4 Milieu	3.534	237	-	-	237
2.5 Afval	1.373	1.389	42	76	1.507
2.6 Water	1.318	1.300	-	-	1.300
2.7 Economische zaken	842	472	-	25	497
2.8 Recreatie en toerisme	1.305	1.206	77	-9	1.274
Totaal lasten	16.361	8.148	112	92	8.352
2.1 Wonen en bouwen	-4.983	-607	110	-	-497
2.2 Openbare ruimte	-267	-49	-143	-	-192
2.3 Ruimtelijke ordening	-73	-40	-	-	-40
2.4 Milieu	-3.281	-5	-	-	-5
2.5 Afval	-1.540	-1.740	-	25	-1.715
2.6 Water	-2.033	-1.987	-	-	-1.987
2.7 Economische zaken	-663	-463	-9	-25	-497
2.8 Recreatie en toerisme	-355	-222	-	60	-162
Totaal baten	-13.195	-5.113	-42	60	-5.095
Saldo baten en lasten programma 2	3.166	3.018	70	152	3.240
Toevoegingen aan reserves	51	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-183	-213	-	-	-213
Saldo mutatie reserves	-132	-213	-	-	-213
Saldo na bestemming programma 2	3.034	2.822	70	152	3.044

Toelichting mutaties

Reguliere afwijkingen (afwijkingen vanaf € 10.000)

Bedragen x € 1.000

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
2.1 Wonen en bouwen					
<i>Effect arbeidsvoorwaardenakkoord sector gemeenten 2019 - 2020</i>	S	21	-	-	21
De vakbonden en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn vorig jaar (september 2019) tot een akkoord gekomen over de cao voor gemeentemedewerkers. De deal bestond hoofdzakelijk uit een loonsverhoging van 6,25 % in vier stappen, over een periode van 2 jaar, gestart in oktober 2019 en loopt door tot en met 2020. Dit was ten tijde van het opstellen van de begroting 2020 nog niet bekend.					

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
<i>Bouw-, woning- en welstandstoezicht</i> Voor 2020 zijn handhavingprocedures gestart om via het opleggen van een dwangsom overtredingen te beëindigen. Diverse opgelegde dwangsommen zijn inmiddels verbeurd omdat de overtreding niet is beëindigd. De overtreder dient de dwangsommen te betalen. De verwachting is dat in 2020 een aantal verbeurde dwangsommen, waarschijnlijk met inzet van een deurwaarder, worden voldaan.	I	-	-18	-	-18
<i>Grondexploitatie de Bulders</i> In verband met volledige overdracht van de gronden aan De Bulders begin 2020 vervalt de (begrote) toerekening van overhead aan de grondbank van De Bulders.	S		128		128
Totaal mutaties product 2.1 Wonen en bouwen		21	110	-	131
2.2 Openbare ruimte					
<i>Inkomsten leges en degeneratiekosten</i> Voor het leggen, liggen en onderhouden van netwerken (NUTS en communicatie) verlenen we vergunningen aan netbeheerders, hiervoor ontvangen we leges. Voor degeneratie van verhardingen of berm, ter plaatse van de (graaf-) werkzaamheden brengen we degeneratiekosten in rekening. Deze inkomsten variëren sterk door een wisselend aantal aanvragen en door de omvang van de projecten. De hoogte van de raming voor 2020 komt vooral door het afsluiten van enkele grote projecten met hoge degeneratiekosten.	I	-	-143	-	-143
<i>Onderzoek verkeerssituatie De Poortmannen/Somerenseweg</i> Het in 2019 geplande onderzoek is in 2019 niet uitgevoerd. Het voor 2020 (en de komende jaren) gereserveerd budget kan eveneens vervallen. <i>Dit effect is reeds meegenomen in de Kaderbrief 2021.</i>	S	-50	-	-	-50
Totaal mutaties product 2.2 Openbare ruimte		-50	-143	-	-193
2.3 Ruimtelijke ordening					
<i>Effect arbeidsvoorwaardenakkoord sector gemeenten 2019 - 2020</i> De vakbonden en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn vorig jaar (september 2019) tot een akkoord gekomen over de cao voor gemeentemedewerkers. De deal bestond hoofdzakelijk uit een loonsverhoging van 6,25 % in vier stappen, over een periode van 2 jaar, gestart in oktober 2019 en loopt door tot en met 2020. Dit was ten tijde van het opstellen van de begroting 2020 nog niet bekend.	S	22	-	-	22
Totaal mutaties product 2.3 Ruimtelijke ordening		22	-	-	22
2.5 Afval					
<i>Inzamelkosten</i> In de begroting zijn onder de inzamelkosten alleen de inzamelkosten van Blink opgenomen. Buiten deze inzamelkosten zijn er ook inzamelkosten (van in totaal €28.000) door de Ergon voor het leegmaken van de afvalbakken in de openbare ruimte, voor de Voetbalclub Sterksel voor het verzamelen van oud papier en voor het gebruikmaken door de bewoners van het appartementencomplex aan de Past. Somersstraat, van de centrale afvallocatie van Ananz aldaar. Daarnaast moet er €14.000 extra worden opgenomen (zoals aangegeven in het raadsvoorstel voor de vergadering van 11 mei jl. voor de gewijzigde begroting 2021 van Blink).	S	42	-	-	42
Totaal mutaties product 2.5 Afval		42	-	-	42
2.7 Economische zaken					
<i>Boekwinst verkoop Halfeindschestraat</i> De gerealiseerde boekwinst is hoger dan ten tijde van het opstellen van de begroting werd ingeschat.	I	-	-20	-	-20
<i>Pacht landbouwgronden</i> De geliberaliseerde pacht voor de Bulders is opgezegd en een aantal landbouwpercelen is verkocht, hetgeen leidt tot lagere pachttopbrengsten dan begroot.	S	-	11	-	11
Totaal mutaties product 2.7 Economische zaken		-	-9	-	-9

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
2.8 Recreatie en toerisme					
<i>Effect arbeidsvoorwaardenakkoord sector gemeenten 2019 - 2020</i> De vakbonden en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn vorig jaar (september 2019) tot een akkoord gekomen over de cao voor gemeentemedewerkers. De deal bestond hoofdzakelijk uit een loonsverhoging van 6,25 % in vier stappen, over een periode van 2 jaar, gestart in oktober 2019 en loopt door tot en met 2020. Dit was ten tijde van het opstellen van de begroting 2020 nog niet bekend.	S	42	-	-	42
<i>Eikenprocessierups</i> De overlast van de processierups is ook dit jaar aan de orde. De preventieve bestrijding is uitgevoerd en deze kosten van € 25.000 zijn in de begroting 2020 opgenomen. Meerdere aannemers zijn vanaf week 24 begonnen om de rups curatief te bestrijden. De kosten voor de curatieve bestrijding zijn bepaald op basis van te verwachten kosten/ te verwachten benodigde inzet en betreffen een schatting.	I	35	-	-	35
Totaal mutaties product 2.8 Recreatie en toerisme		77	-	-	77
Totaal structurele mutaties	S	77	139	-	216
Totaal incidentele mutaties	I	35	-181	-	-146
Totaal reguliere afwijkingen programma 2		112	-42	-	70

* S: Structureel, I: Incidenteel

Afwijkingen als gevolg van uitbraak coronavirus

In dit overzicht zijn ook afwijkingen <€ 10.000 meegenomen om een volledig overzicht te verkrijgen van de impact van uitbraak van corona

Bedragen x € 1.000

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
2.5 Afval					
<i>Opbrengsten textiel</i> Als gevolg van de coronacrisis is de export en handel in textiel nagenoeg stil komen te liggen. De opbrengst van textiel is nihil. Jaarlijks was deze opbrengst circa € 25.000	I	-	25	-	25
<i>Lasten Blink</i> Op basis van de eerste 3 maanden na uitbraak Covid-19 heeft Blink doorgerekend wat de extra kosten zijn over 12 maanden. Die extra kosten worden onder andere veroorzaakt door meer aanbod van afval. Met name voor de inzameling PMD neemt dit meer tijd in beslag. Meer aanbod betekent hogere verwerkingskosten en daarnaast zijn er hogere kosten als gevolg van het naleven van de corona-voorschriften.	I	76	-	-	76
Totaal mutaties product 2.5 Afval		76	25	-	101
2.7 Economische zaken					
<i>Project reststroken</i> Het project reststroken is gebaseerd op basis van huisbezoeken aan gebruikers van gemeentelijke grond. Die huisbezoeken zijn halverwege maart stopgezet en zijn medio juni, op basis van een goedgekeurd protocol weer opgestart. Tot nu toe dekken de opbrengsten over het hele project ook de kosten, maar verwacht wordt dat dit jaar zowel kosten als opbrengsten lager zullen zijn dan de afgelopen jaren. Na het stopzetten van de huisbezoeken is de inzet afgeschaald tot het minimum, maar zijn ook de verkopen teruggelopen. De komende drie maanden wordt gezien of met de huisbezoeken coronastijl ook voldoende resultaten behaald worden.	I	25	-25	-	-
Totaal mutaties product 2.7 Economische zaken		25	-25	-	-
2.8 Recreatie en toerisme					
<i>Toeristenbelasting</i> Naar verwachting zal het begrote bedrag naar beneden bijgesteld moeten worden. Door de corona crisis zijn er tot en met juni 2020 minder overnachtingen geboekt omdat veel accommodaties een aantal maanden dicht zijn geweest. Wellicht trekt het in de zomer weer aan. Voor nu is een bedrag van 20% van de begrote inkomsten afgeraamd.	I	-	35	-	35
<i>Kermissen</i> In verband met de corona-maatregelen gaat de kermis niet door. Daardoor zijn er lagere inkomsten (denk aan leges), daar tegenover staan echter ook lagere lasten (denk aan stroomverbruik etc.).	I	-9	25	-	16

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
<i>Totaal mutaties product 2.8 Recreatie en toerisme</i>		-9	60	-	51
<i>Totaal structurele mutaties</i>	S	-	-	-	-
<i>Totaal incidentele mutaties</i>	I	92	60	-	152
Totaal afwijkingen als gevolg van uitbraak coronavirus programma 2		92	60	-	152

* S: Structureel, I: Incidenteel

Programma 2		Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
Totaal mutaties programma 2		119	18	-	137

Programma 3: Samen leven en participeren

Producten

Het programma *Samen leven en participeren* omvat de volgende producten:

Thema
3.1 Onderwijs
3.2 Jeugd
3.3 Maatschappelijke ondersteuning
3.4 Gezondheid
3.5 Participatie
3.6 Dorpshuizen
3.7 Sport
3.8 Cultuur

Voortgangsrapportage

In de programmabegroting 2020 hebben wij aangegeven wat we binnen het programma *Samen leven en participeren* willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. In de volgende tabel lichten we per onderdeel toe wat de actuele stand van zaken is.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
Algemeen (product-overschrijdend)		
Integrale aanpak in het sociaal domein	Vanaf september 2019 biedt het Sociaal Team Heeze-Leende de toegang tot ondersteuning en hulp voor alle inwoners. Het integraal kijken naar vragen en problematiek van inwoners (volwassenen en jeugdigen) op het gebied van zorg, inkomen armoede, schulden etc vraagt een andere manier van werken van professionals. In 2020 willen we de onderlinge samenwerking tussen de verschillende professionals binnen het Sociaal Team verder versterken en verbeteren.	Alle medewerkers van het Sociaal Team werken vanuit dezelfde locatie. Dit was een belangrijke bijdrage in het elkaar snel weten te vinden. Door het feit dat nu meer thuisgewerkt moet worden, is het zoeken naar oplossingen. Deze worden gevonden, (Casuïstiek-)besprekingen per sub-team verlopen prima. De teamleden zoeken elkaar op casusniveau telefonisch op.
	In 2019 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar het borgen van continuïteit van zorg in de overgang van 18- naar 18+ . In 2020 geven we uitvoering aan de aanbevelingen uit dit onderzoek.	In Heeze-Leende zijn we in ontwikkeling hoe dit verder lokaal praktisch vorm te geven. Dat zal de komende maanden gezien corona niet op alle gewenste onderdelen zijn. Zo loopt de Kindbrede (gezinscheck) intake en analyse vertraging op.
	Met 21 gemeenten van Zuidoost Brabant is het landelijk actieprogramma 'Geweld hoort nergens thuis' vertaald naar een regionaal uitvoeringsplan 2019 – 2021. Op basis van dit plan wordt in 2020 verder uitvoering gegeven aan de aanpak ouderenmishandeling, het systeemgericht werken, het bespreken van vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling en het inzichtelijk maken van cijfers huiselijk geweld en kindermishandeling.	Voor het bespreekbaar maken van vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling is een campagne voor professionals in gang gezet om hen te stimuleren met elkaar in gesprek te gaan over dit onderwerp. Daarnaast is een werkgroep ouderenmishandeling aan de slag om een toolbox te ontwikkelen voor gemeenten en organisaties om meer richting te kunnen geven aan de aanpak ouderenmishandeling in de regio.
	De afronding van het in 2018 gestarte project "leertuin Zorg en Veiligheid", gericht op gegevensuitwisseling in relatie tot privacy, wordt in het voorjaar 2020 afgerond.	Het project is in het voorjaar afgerond met een training voor medewerkers van Heeze-Leende, Valkenswaard, Cranendonck en de A2 samenwerking.
	In het 2 ^e kwartaal 2020 onderzoeken we hoe het beste vorm kan worden gegeven aan onze rol als regisseur/opdrachtgever: via subsidie, inkoop.	Dit onderzoek wordt doorgeschoven naar 2021. Dit vanwege andere prioriteiten en het feit, dat corona extra inzet en andere prioritering vraagt binnen het sociaal domein.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
Met het ondersteunen en faciliteren van inwonersinitiatieven willen wij de eigen kracht en de informele netwerken versterken en in het voorliggend veld investeren.	Om nieuwe burgerinitiatieven een kans te geven en inwoners nog meer te stimuleren om ideeën aan te dragen zijn we in 2019 gestart met een pilot burgerinitiatieven, dit krijgt zijn vervolg in 2020.	In het project burgerkracht wordt een aantal burgerinitiatieven door een duo raadslid en ambtenaar begeleid. In juni 2020 is een snelheidsdisplay in bruikleen gegeven aan een initiatiefnemer. Ook is een deel van het budget gereserveerd voor corona-burgerinitiatieven.
Het genereren van betrouwbare en toegankelijke informatie (zowel op de beleidsinhoud, als op de bedrijfsvoering) ten behoeve van de sturing in het sociaal domein.	In 2020 is een dashboard ontwikkeld binnen het sociaal domein om het inzicht in de uitgaven en de oorzaken daarvan te vergroten, zodat we de financiële risico's beheersbaar kunnen houden.	Er zijn inmiddels diverse rapportages beschikbaar. Hierdoor is inzichtelijk hoe een en ander zich ontwikkeld, en kunnen prognoses gemaakt worden. Daar zijn flinke stappen voorwaarts gezet. Dat wil niet zeggen dat alle uitgaven beïnvloedbaar zijn. (Nieuwe) instroom, dure zorg (het ene jaar wel noodzakelijk, het andere jaar niet of minder), blijft een uitdaging om deze te prognosticeren. Met deze analyses zijn we beter in staat om ook gerichte beleidskeuzes te maken en maatregelen te treffen.
Onze accommodaties voorzien in de behoeften van onze inwoners en ondersteunen onze (maatschappelijke) doelstellingen.	Actualiseren van het accommodatiebeleid. Inventariseren accommodatie-verdeling binnen de gemeente en afstemming met behoefte.	Staat gepland voor de 2 ^{de} helft 2020.
Project Subsidiebeleid actualisering 2020	Het Toetsingskader Subsidies op enkele onderdelen (marginaal) aanpassen. Nadere regels vaststellen voor de eenmalige subsidies en evt ook experimentele of innovatieve subsidies.	De werkzaamheden lopen vertraging op als gevolg van de corona crisis. Aanpassing Toetsingskader wel haalbaar, vaststellen van Nadere Regels mogelijk pas in 2021.
3.1 Onderwijs		
Alle leerlingen – ook de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben – krijgen een zo passend mogelijke plek in het onderwijs, zo dicht mogelijk bij huis.	Aanpak van laaggeletterdheid in samenwerking met de Bibliotheek Dommeldal, Cordaad, Ster College en Stichting Lezen en Schrijven. We zetten hierbij in 2020 in op het beter bereiken van laaggeletterden, onder meer via het onderwijs en de kinderopvang.	Door de coronacrisis is het Taalpunt een aantal maanden gesloten geweest en zijn de taalgroepen voor ouders op drie basisscholen niet doorgegaan. Wel is er gewerkt aan het in beeld brengen van het netwerk rondom Taal en Gezin.
	In regionaal verband uitvoeren van het Regionaal Educatief Plan en het uitvoeringsplan van het Ster College dat zorgt voor uitvoering van de volwasseneneducatie in onze regio.	Uitvoering door Ster College loopt door, digitaal en aangepast vanwege de coronacrisis.
	Vanuit de visie op Kindcentra werken kinderopvang en onderwijs samen, zowel op inhoud als op het gebied van huisvesting. De gemeente monitort jaarlijks de voortgang, zowel per Kindcentra als centraal tijdens het LEA-overleg.	De voortgangsgesprekken vinden aan het eind van het kalenderjaar plaats.
	Vaststellen van het integraal onderwijshuisvestingsplan en uitwerken investeringsbehoefte.	In het LEA-overleg is afgesproken dat een werkgroep bestaande uit onderwijs, kinderopvang en gemeente een voorstel uit gaan werken.
	Vaststellen van het strategisch huisvestingsplan van de Berkenschutse inclusief de financiële paragraaf.	Er wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar een hybride variant. Deze variant bestaat uit een gedeeltelijke renovatie van de huisvesting van de Berkenschutse en een gedeeltelijke nieuwbouw
	Kinderopvangorganisaties en gastouders die kinderopvang en peuterwerk in onze gemeente aanbieden voldoen aan de kwaliteitseisen (cf. Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen).	De GGD voert inspecties uit bij alle kinderopvangorganisaties en minimaal 5% van de gastouders. In geval van overtredingen, is de gemeente verantwoordelijk voor handhaving.
Ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar stimuleren en indien nodig ondersteunen.	We subsidiëren een plaats in de kinderopvang voor peuters van wie de ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag.	Van half maart tot half mei is de kinderopvang gesloten geweest voor reguliere kinderopvang, waaronder peuteropvang gesubsidieerd door de gemeente. De gemeente heeft ouders gecompenseerd voor de ouderbijdrage die zij over deze periode hebben betaald. Vanaf half mei is de

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
		kinderopvang weer geopend en is het peuterwerk weer opgestart.
Het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen met een (taal-spraak)achterstand in de leeftijd van 2 tot 12 jaar zodat alle kinderen in Heeze-Leende zich optimaal kunnen ontwikkelen. De nadruk ligt op taalontwikkeling, maar daarnaast ook op rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling.	Voor kinderen van 2 t/m 4 jaar die een VVE-indicatie hebben, subsidiëren we een VVE-kindplaats. Vanaf augustus 2020 verhogen we dit aanbod van 10 naar 16 uur per week	Van half maart tot half mei is de kinderopvang opvang gesloten geweest voor reguliere kinderopvang, waaronder VVE. De gemeente heeft ouders gecompenseerd voor de ouderbijdrage die zij over deze periode hebben betaald. Vanaf half mei is de kinderopvang weer geopend en is VVE weer opgestart. De verhoging naar 16 uur VVE gaat per 1 augustus, volgens planning, van start.
	In samenwerking met het schoolbestuur De Eenbes (drie scholen in Heeze) wordt voor kinderen van wie Nederlands niet de eerste taal is (NT2-leerlingen, waaronder kinderen van statushouders en arbeidsmigranten) extra taalondersteuning ingezet. We onderzoeken daarnaast of uitbreiding naar andere scholen gewenst is. In 2020 vindt een tussenevaluatie plaats.	De inzet van de NT2-leerkracht is tijdens de coronacrisis doorgegaan, zij het in aangepaste vorm (zoals al het onderwijs). De geplande evaluatie loopt mogelijk vertraging op.
Creëren van een rijke leeromgeving voor kinderen waarin kinderen de kans krijgen om hun talenten te ontplooiën, sociale vaardigheden op te doen en plezier te hebben door het bieden van een samenhangend aanbod van onderwijs, sport en cultuur.	Inzetten van combinatiefunctionarissen sport en cultuur in het onderwijs, de buitenschoolse opvang en bij verenigingen. Vanaf 2020 zetten we een combinatiefunctionaris muziek in op vier basisscholen in Heeze en zetten we een combinatiefunctionaris in die zich gaat focussen op de jeugd van 12 tot 18, in combinatie met sport en cultuur.	De combinatiefunctionarissen sport en cultuur in het onderwijs zijn ook tijdens de coronacrisis ingezet, maar wel op een andere manier dan gewoonlijk. De start van de inzet van de combinatiefunctionaris op muziek en jeugd van 12 tot 18 jaar lopen vertraging op door de coronacrisis.
3.2 Jeugd		
Alle kinderen groeien in een kansrijk en veilig thuis op tot zelfstandige burgers die actief deelnemen aan de samenleving en zowel sociaal als economisch zelfredzaam zijn.	Op het gebied van preventie onderzoeken we in 2020 hoe we van individueel naar collectief aanbod kunnen gaan. We bepalen op welke manier we voor een groep jeugdigen met eenzelfde problematiek een collectief aanbod kunnen bieden in plaats van dat zij allen enkel individuele ondersteuning krijgen. Daarnaast willen we in 2020 inventariseren of preventieve maatregelen in het kader van (v)echtscheidingen gewenst en effectief kunnen zijn.	De inzet van collectief preventief aanbod loopt mogelijk vertraging op door de coronacrisis. Wel wordt er gewerkt aan de ontwikkeling ervan, zodat er gestart kan worden zodra dat weer mogelijk is.
	Versterken en stimuleren van de onderlinge samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, huisartsen en jongerenwerk.	Jongerenwerk blijft, ondanks de coronacrisis, inzetten op samenwerking met basisscholen. Op dit moment wordt gewerkt aan het in beeld brengen (verfilmen of streamen) van de afscheidsmusical groep 8 voor 1 of 2 basisscholen. Daarnaast zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt tussen jongerenwerk en Sociaal Team.
	We willen dat jongeren tussen 12-18 zelf aangeven waar zij behoefte aan hebben. Samen met de jongeren en jongerenwerk gaan we ideeën in beeld brengen, met als doel aan te sluiten bij hun situatie.	Via het jongerenwerk worden de behoeftes van jongeren in beeld gebracht, maar uitvoering van ideeën wordt door de coronacrisis bemoeilijkt. De mogelijkheid voor het aanvragen van landelijke subsidie voor 'Jeugd aan Zet in crisistijd' wordt onderzocht.
Het aanbieden van toegankelijke en kwalitatief goede hulpverlening en ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen als steun vanuit de leefomgeving van de jeugdige niet voldoende is.	Op lokaal en A2 niveau verder optimaliseren van de samenwerking tussen gemeente, het Sociaal Team en de scholen over de praktische aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp in de vorm van kennisuitwisseling, activiteiten, workshops, ondersteuning en consultatie.	De geplande hei-ochtenden in maart en juni zijn vanwege de coronacrisis vervallen. Wel vindt er in het dagelijks werk afstemming plaats tussen kinderopvang, onderwijs en Sociaal Team.
	Intensiveren van de samenwerking met huisartsen en zorgverzekeraar door het inzetten van een POH (praktijkondersteuner	Huisartsen hebben in het begin van 2020 aangegeven geen uren van de POH GGZ volwassenen te kunnen missen voor de inzet van

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
	huisarts), specifiek gericht op de jeugd-GGZ, teneinde rechtstreekse verwijzingen naar gespecialiseerde jeugdzorg te beperken.	een POH jeugd GGZ. Daarmee is het niet mogelijk om te gaan werken met een POH jeugd GGZ bij de huisartsen. We willen nu de mogelijkheid onderzoeken of een alternatieve vorm voor deze inzet van zorg bij de huisartsen mogelijk is.
	Per 31 december 2020 lopen de contracten voor jeugdhulp met de zorgaanbieders af. Voor het kunnen bieden van jeugdhulp moeten we per 1 januari 2021 nieuwe contracten met zorgaanbieders afgesloten hebben. Met inkooporganisatie Eindhoven en andere regiogemeenten stellen we de nieuwe inkoopstrategie vast en implementeren we in 2020 de nieuwe inkoop jeugdhulp.	Vanwege de coronacrisis heeft het college op 4 mei 2020 het advies van de inkoopcombinatie van de gemeenten gevolgd en besloten om alle aanbestedingsprocedures voor de inkoop van jeugd 2021 in te trekken. Daarmee wordt de nieuwe contractering Jeugdhulp uitgesteld tot 1 januari 2022. Dat houdt in dat de huidige contracten met de zorgaanbieders per 1 januari 2021 verlengd moeten worden. De acties m.b.t. het verlengen van de contracten zijn in beeld gebracht. De financiële consequenties daarvan worden vóór 1 september in beeld gebracht.
	Door het Rijk is aan de 21 gemeenten voor drie jaar een transformatiefonds (van 1,5 miljoen per jaar) beschikbaar gesteld. Een deel van de middelen wordt op het niveau van 21 gemeenten ingezet voor de projecten Pleegzorg en JeugdzorgPlus. Het andere deel gaan we inzetten binnen de inkoopregio Eindhoven voor het ontwikkelen van initiatieven om verblijf in een instelling te voorkomen of te verkorten. De in 2019 gestarte project wordt in 2020 verder uitgevoerd. Laatstgenoemde project loopt tot en met 2021.	Voor verblijfsvoorkomende en –verkortende initiatieven is in de inkoopregio Eindhoven voor 2020 € 741.682 beschikbaar. Er zijn door middel van een subsidiërende subsidies toegekend voor 6 projecten om verblijf binnen de jeugdhulp te voorkomen of te verkorten. De projecten zijn volgens plan gestart, er zijn nog geen signalen dat er door de coronacrisis vertraging is opgelopen. Daarnaast is het Civiel Trajectberaad gestart. In dit casusoverleg kunnen jongeren besproken worden om te voorkomen dat zij in de JeugdzorgPlus geplaatst moeten worden.
	Wijziging m.b.t. de afspraken en inkoop jeugdhulp in 2020 doorvoeren in de gemeentelijke verordening jeugdhulp.	Omdat door de coronacrisis de aanbestedingsprocedures voor de inkoop jeugdhulp per 2021 zijn ingetrokken wordt het opstellen van een nieuwe Verordening jeugdhulp uitgesteld. We willen de Verordening Jeugdhulp laten aansluiten op de nieuwe inkoop voor jeugdhulp. Deze activiteit is doorgeschoven naar volgend jaar.
We willen inzetten op kostenbeheersing door meer zicht te krijgen op de financiën, waardoor de jeugdhulp kwalitatief, toegankelijk, maar ook betaalbaar blijft.	In 2020 voeren we budgetindicaties per zorgaanbieder in en gaan we deze monitoren. De aanbieders krijgen een financieel kader waarbinnen zij jeugdhulp leveren	De uitvoering van de budgetindicaties loopt. Alle zorgaanbieders hebben een budgetindicatie ontvangen.
We willen een zo gezond mogelijke jeugd.	Regievoeren op het uitvoeren van het landelijk uniform takenpakket op het terrein van de jeugdgezondheidszorg (Zuidzorg voor kinderen van 0 t/m 4 jaar en de GGD voor kinderen in de leeftijdscategorie 5-18 jaar).	Tijdens de coronacrisis hebben Zuidzorg en de GGD enkel de noodzakelijke dienstverlening door laten gaan. In de tweede helft van 2020 wordt de dienstverlening weer uitgebreid. Het is nog niet duidelijk wat dit betekent voor het resultaat aan het einde van het jaar.
	In 2019 wordt het onderzoek of de integrale JGZ van 0 tot 18 jaar ondergebracht kan worden bij de GGD, afgerond. Bij een positieve uitkomst betekent dit dat mogelijk vanaf 1 januari 2020 de GGD de gehele JGZ zal uitvoeren.	De GGD, Zuidzorg en de Zorgboog zijn bezig met de integratie van de JGZ van 0-18 bij de GGD. Dit verloopt volgens planning.
	In overleg met Zuidzorg en de GGD maatwerkproducten afnemen waarbij de keuze wordt afgestemd op gesignaleerde problematiek, zoals opvoedingsondersteuning, groepsvoorlichting, contactmomenten op maat etc.	Maatwerkproducten zijn tijdens de coronacrisis stil komen te liggen. In de tweede helft van 2020 wordt dit weer opgepakt.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
3.3. Maatschappelijke ondersteuning		
<p>We willen dat inwoners van Heeze-Leende zich prettig en veilig voelen in hun eigen woonomgeving, dat ze betrokken zijn bij hun leefomgeving en zich verantwoordelijk voelen voor elkaar en voor de buurt.</p>	<p>Lokale (burger)initiatieven worden waar nodig en gewenst ambtelijk ondersteund en eventueel financieel ondersteund met een eenmalige of jaarlijkse subsidie.</p>	<p>In verband met de coronacrisis zijn de gevolgen voor de jaarlijkse 'Toetsingskader' subsidies 2020 in beeld gebracht. Het college heeft besloten om de subsidies van € 500,- ongemoeid te laten. De subsidies van meer dan € 500 kunnen worden doorgeschoven naar 2021 indien de activiteiten niet in 2020 maar in 2021 plaatsvinden. De subsidies die niet worden doorgeschoven blijven ongewijzigd, of worden deels ingetrokken. De uitwerking hiervan vindt plaats in de tweede helft van 2020, de financiële effecten zijn nog onbekend. Mbt eenmalige subsidies: gedurende het gehele jaar is hiervoor budget beschikbaar. Als gevolg van corona zijn er momenteel minder aanvragen dan gebruikelijk. Verwacht wordt, dat een deel van dit budget onbesteed blijft.</p>
	<p>Structureel overleg met de werkgroepen zorg en welzijn van de dorpsraden Sterksel en Leenderstrijp en de zorgcoöperatie Leende die zich o.a. richten op participatie en het voorkomen van eenzaamheid; meewerken aan activiteiten gericht op informatie en ontmoeting.</p>	<p>Door de corona crisis is er geen fysiek overleg geweest met de zorgwerkgroepen. Omdat we elkaar weten te vinden indien nodig, is er ook geen digitaal overleg geweest. Na de vakantie wordt dit weer opgestart.</p>
	<p>In oktober 2018 is het 2-jarige project sociaal makelaar Heeze gestart. In het 3^e kwartaal 2020 wordt het project geëvalueerd en een voorstel gedaan over de invulling van de sociaal makelaar. In deze evaluatie nemen we ook de Welzijnsconsulent mee, die in 2019 in Leende is gestart en wat dit mogelijkerwijs gaat betekenen voor Sterksel en Leenderstrijp.</p>	<p>Door de corona crisis heeft de sociaal makelaar Heeze veel vragen gekregen. Waar mogelijk zijn deze vragen samen met een groep van actieve vrijwilligers opgepakt. Dit betroffen zowel individuele hulpvragen van burgers als vragen rondom activiteiten die werden georganiseerd om b.v. eenzaamheid bij ouderen tegen te gaan. Door de corona crisis zijn er veel nieuwe initiatieven gestart vanuit allerlei (vrijwilligers)organisaties waar de sociaal makelaar goed op kon inhaken (ondersteunen burgerinitiatieven).</p>
	<p>In 2018 en 2019 is het project buurtbemiddeling in samenwerking met Wocom en gemeente Cranendonck uitgevoerd in Heeze-Leende. Op basis van de evaluatie wordt in 2020 besloten of het project wordt gecontinueerd.</p>	<p>Vanwege de coronacrisis heeft het project wat vertraging opgelopen. Bij vragen over buurtbemiddeling is zoveel mogelijk gekeken wat wel mogelijk was door inzet van de maatschappelijk werker en/of de vrijwilligers waardoor in de meeste gevallen een bijdrage kon worden geleverd en escalaties zijn voorkomen.</p>
	<p>In het kader van inclusieve samenleving samen met professionele- en vrijwilligersorganisaties verder vormgeven aan dementievriendelijke gemeente en toegankelijkheid.</p>	<p>Door de coronacrisis heeft het onderwerp toegankelijkheid vertraging opgelopen. De werkgroep toegankelijkheid van de Adviesraad die hierin een grote speelt, heeft vanaf maart niet meer vergaderd. Hierdoor worden geplande activiteiten niet dan wel later uitgevoerd.</p>
<p>We willen dat mantelzorgers en vrijwilligers worden ondersteund en gewaardeerd.</p>	<p>We waarderen mantelzorgers en vrijwilligers met een jaarlijkse blijk van waardering, bijvoorbeeld een keuze uit het Mantelzorg- en Vrijwilligers Verwenmenu.</p>	<p>De voorbereiding voor de waardering mantelzorgers is gestart, waardering vindt plaats in het najaar. Waardering vrijwilligers is vanwege de corona crisis verschoven van het voorjaar naar het najaar.</p>
	<p>We ondersteunen de vrijwilligers(organisaties) en mantelzorgers vanuit de Vrijwilligerscentrale en het Steunpunt Mantelzorg van Cordaad met onder andere het geven van informatie en advies, het aanbieden van cursussen/training/scholing, het vinden van vrijwilligers en maatjes, respijtzorg en het bieden van emotionele en praktische ondersteuning.</p>	<p>De ondersteuning van vrijwilligers(organisaties) is, ondanks de coronacrisis, zoveel mogelijk doorgelopen. Vanuit het Steunpunt Mantelzorg is, voor zover mogelijk door de corona crisis, extra ingezet op de ondersteuning van mantelzorgers. Al geplande cursussen en trainingen hebben niet plaatsgevonden.</p>
<p>We willen bereiken dat mensen met een beperking kunnen</p>	<p>Heeze-Leende is voor de periode 2019/2020 één van de landelijke koplopergemeenten</p>	<p>Door de corona crisis heeft het project vertraging opgelopen. De voor het voorjaar geplande training</p>

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
(blijven) participeren in de samenleving en zelfstandig kunnen (blijven) wonen en functioneren in de eigen leefomgeving door het inzetten van eigen kracht, sociaal netwerk, algemene en voorliggende voorzieningen en individuele/maatwerk voorzieningen.	onafhankelijke cliëntondersteuning. Eind 2020 wordt het project geëvalueerd waarbij vooral gekeken wordt naar het borgen van de behaalde resultaten.	voor vrijwillige cliëntondersteuners is verzet naar het najaar. Ook zijn er geen bijeenkomsten geweest waarin de informele en formele ondersteuning kon worden afgestemd. Het project loopt formeel tot 1-1-2021. Vanwege de vertraging willen we het project laten doorlopen in 2021.
	In 2019 is de evaluatie inkoop (in A2-verband), betreffende de maatwerkvoorzieningen begeleiding 18+ afgerond. Mogelijk leidt dit tot een hernieuwde aanbesteding in 2020.	Evaluatie is afgerond, Evaluatie geeft aan dat basis goed is. Gezien de huidige situatie (corona) is het niet wenselijk (advies) om nu te kiezen voor een nieuwe aanbesteding dit gezien alle ontwikkelingen. Tevens kunnen we door in 2021 dit op te pakken ook de doordecentralisatie van beschermd wonen meenemen.
	Verkennen van de mogelijkheden om alternatief vervoersconcept (burgers die burgers vervoeren) op een grotere schaal te gaan realiseren. Dit om het vervoersvraagstuk op te pakken, wat mede een oplossing kan zijn om eenzaamheid te voorkomen. Maar bovenal als doel dat ontmoeten hierdoor eenvoudig(er) mogelijk wordt gemaakt.	De verkenning is afgerond, Er lag een plan om te gaan starten met Automaatje, waarbij afstemming is geweest met de huidige vervoersinitiatieven. Echter door corona heeft de welzijnsorganisatie dit niet kunnen oppakken en het is afhankelijk van de landelijke richtlijnen in hoeverre deze vervoersdienst dit jaar nog operationeel kan zijn.
We willen bereiken dat zeer kwetsbare burgers kunnen participeren in de samenleving en we willen overlast voorkomen.	Samen met de centrumgemeente Eindhoven en de regiogemeenten geven we uitvoering aan het beleidsplan Doorcentralisatie 2018-2020 dat er op gericht is om beschermd wonen en maatschappelijke opvang toekomstbestendig te organiseren en inhoudelijk door te ontwikkelen. Het betreft zeer kwetsbare burgers voor wie een zorgcontinuüm moet worden gerealiseerd. Doordecentralisatie van de middelen naar de regiogemeenten wordt verwacht in 2022.	Dit traject loopt door. Landelijk wordt op invulling gegeven aan de verdeelsleutel. Tevens wordt er dit jaar helderheid verwacht over hoe we in de regio gaan samenwerken. In de samenwerking met de gemeente Eindhoven "vertegenwoordigen" wij slechts 4%. Maar ook voor onze gemeente geldt dat wij moeten kijken naar daar waar burgers lokaal met begeleiding kunnen wonen, wij onze bijdrage leveren.
	Op 1-1-2020 treedt de nieuwe wet verplichte ggz (Wvvgz) in werking. Deze wet vervangt de huidige wet bijzondere opname psychiatrische ziekenhuizen (Bopz). De nieuwe wet is vooral een zorgwet waarbij gemeenten de verantwoordelijkheid krijgen voor een aantal nieuwe taken. De implementatie van de Wvvgz vindt plaats in 2020.	Samen met 7 andere gemeenten hebben we een aantal taken in het kader van de Wvvgz belegd bij de GGD. Ondanks de coronacrisis verloopt de uitvoering volgens planning. Uit de rapportage van de GGD (januari t/m mei 2020) blijkt dat vanuit Heeze-Leende 1 melding is binnen gekomen bij het meldpunt van de GGD en dat er 1 verkennend onderzoek is uitgevoerd door de GGD. Het is nog niet bekend of dit heeft geresulteerd in een zorgmachtiging voor verplichte ggz-zorg.
3.4 Gezondheid		
We willen, dat inwoners het vermogen hebben of krijgen om, ook vanuit een kwetsbare gezondheidspositie, deel te kunnen nemen en de eigen regie kunnen (blijven) voeren.	Regie voeren op het uitvoeren van taken op het gebied van de publieke gezondheid door de GGD.	In 2019 heeft het AB van de GGD een bestuursopdracht vastgesteld, gericht op een efficiënte en gezonde organisatie. Een van de deelopdrachten betreft de integratie jeugdgezondheidszorg (jgz) 0 - 18 jaar die op 1 januari 2021 moet zijn gerealiseerd. Ondanks de corona crisis en de hieruit voortvloeiende extra taken van de GGD lopen de activiteiten m.b.t. de integratie jgz volgens planning.
	Het lokaal gezondheidsbeleid maakt vanaf 2020 onderdeel uit van het beleidsplan Sociaal domein. Voor het nieuwe beleid sluiten we aan bij het onderwerpen die zijn opgenomen in Nationaal Preventieakkoord en landelijke en lokale ontwikkelingen.	De planning is om eind 2020/begin 2021 een uitvoeringsplan te maken voor een lokale invulling van de thema's uit het Nationaal Preventieakkoord (roken, alcohol en gezond gewicht).
3.5 Participatie		
Inwoners hebben de nodige middelen van bestaan en nemen, passend bij de mogelijkheden, deel aan de arbeidsmarkt. Zij zijn/worden financieel	Wij zetten in op arbeidsparticipatie, Inwoners die niet zelf kunnen zorgen voor de nodige middelen van bestaan, worden ondersteund naar betaald werk. De focus ligt op betaald werk, maar als dat niet direct mogelijk is dan	Door de verscherpte maatregelen rondom corona is het ontmoeten van inwoners beperkt. Dit heeft zijn weerslag doordat het begeleiden naar (on)betaald werk en het starten met werk beperkt is.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
zelfredzaam. Kinderen kunnen op allerlei vlakken meedoen.	een werkstage of vrijwilligerswerk, als tussenstap.	
Kwetsbare jongeren maken een passende (vervolg)stap naar onderwijs, dagbesteding of arbeid.	De arbeidsmakelaar zet zich in voor een goede match tussen klant en (lokale) werkgever voor zowel betaald werk als werkervaringsplaatsen.	De arbeidsmakelaar heeft door de huidige situatie voornamelijk telefonisch contact met inwoners en werkgevers. Werkgevers nemen minder mensen aan dan voor de uitbraak corona. Met het versoepelen van de maatregelen, wordt het live contact ook weer opgepakt.
	Actieve monitoring en begeleiding van de jongeren die uitstromen vanuit het Voortgezet Speciaal-, Praktijk- en Entree onderwijs met hun vervolgstap naar onderwijs, dagbesteding of arbeid. Vanaf schooljaar 2019-2020 wordt dit uitgevoerd door de Ergon.	Ergon monitort de uitstroom. Daarnaast zijn we regionaal gestart met een monitoringssysteem van jongeren die het Voortgezet Speciaal-, Praktijk- en Entree onderwijs verlaten.
	Statushouders conform taakstelling huisvesten. We blijven inzetten op taal.	De huisvesting van statushouders ligt door corona tijdelijk stil. Of we de taakstelling halen is nog onbekend. Waar mogelijk vindt de begeleiding van statushouders digitaal plaats.
	We voldoen aan onze wettelijke verplichting door de inwoners met een indicatie te plaatsen op een beschutte werkplek. We ondersteunen inwoners met een arbeidsbeperking naar betaald werk. Loonkostensubsidie wordt ingezet als instrument om de inwoners maximaal te ondersteunen.	Wij hebben 3 inwoners die aan het werk zijn met een indicatie beschut werk. In 2020 hebben wij geen inwoners met een beschut werk indicatie geplaatst, omdat wij geen nieuwe aanvragen hebben ontvangen. 10 inwoners zijn aan het werk met loonkostensubsidie, waarvan 2 inwoners dit jaar gestart zijn.
	Per januari 2020 wordt de Bijstandsverlening Zelfstandigen (Bbz) gewijzigd. Het financiële en inhoudelijke risico komen bij gemeenten te liggen, evenals meer beleidsvrijheid en verantwoordelijkheid.	Met het oog op de gevolgen van de maatregelen corona heeft het Rijk een ondersteuningspakket ondernemers ingesteld. Onderdeel van dit pakket is de Tozo (tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers) dat de gemeente uitvoert. Ondernemers ontvangen onder bepaalde voorwaarden maximaal 7 maanden (in 2 fasen) inkomensondersteuning ter hoogte van het sociaal minimum. Daarnaast kan de ondernemer een lening bedrijfskapitaal ad. € 10.157,00 aanvragen. De gemeente wordt volledig door het Rijk in deze kosten gecompenseerd. Ondanks het steunpakket van het Rijk verwachten we dat het aantal aanvragen Bbz zal toenemen na afloop van de Tozo- regeling. Anticiperend op de mogelijke financiële gevolgen door de toenemende aanvragen Bbz, is gestart met een analyse waarin aangesloten wordt bij de landelijke verwachtingen. Tevens volgen we onze ondernemers en handelen we tijdig.
	We bereiken met Leergeld 83 kinderen in armoede en bieden ze mogelijkheden voor zwemles, sport, cultuur, laptop voortgezet onderwijs, kleding en het vieren van verjaardag (uitvoeringsplan armoedebestrijding kinderen).	Tot nu toe hebben 65 kinderen bereikt met Leergeld. Ten tijde van thuisonderwijs hebben we met Leergeld vinger aan de pols gehouden of er extra laptops nodig waren. Scholen hadden hierin eerste verantwoordelijkheid en kregen daar landelijk steun voor. Er zijn geen signalen van gezinnen dat het niet goed geregeld was.
	In 2020 treffen we voorbereidingen voor de nieuwe Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (ingang 2021). Vroegsignalering speelt hierin een belangrijke rol. We bieden alternatieven voor bewindvoering in de vorm van budgetbeheer, waardoor kosten bewindvoering stabiliseren en op lange termijn gaan afnemen.	Eerste oriëntatie op de nieuwe Wet heeft plaatsgevonden. Door andere prioriteiten heeft verdere voorbereiding even stilgelegen. Dit zal weer worden opgepakt. Mogelijk wordt de nieuwe wet uitgesteld, gezien de actuele situatie waar gemeenten snel op moeten inspelen. Verwachting is dat er op termijn meer inwoners van schuldhulpverlening gebruik zullen maken. Met

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
		name ZZP-ers en flexwerkers komen nu in de financiële problemen.
Inwoners betalen naar draagkracht eigen bijdragen gemeentelijke voorzieningen.	Er wordt een keuze gemaakt of kosten naar draagkracht wordt ingevoerd om stapeling van kosten te voorkomen. Hierbij maken we gebruik van de ervaringen in Valkenswaard met deze systematiek.	De evaluatie van Kosten naar draagkracht Valkenswaard met aanbevelingen is gereed. Op basis hiervan wordt een advies uitgebracht. Gezien de huidige situatie heeft dit nog geen prioriteit gehad. In het najaar zal dit voorgelegd worden. Het is mogelijk om dit jaar een keuze te maken.
3.6 Dorpshuizen		
Goed bezette, zoveel mogelijk zelfvoorzienende en financieel zelfstandige, dorpshuizen met een hoog sociaal rendement.	We gaan aan de slag met de samenwerking van de besturen van de drie dorpshuizen. De eerste steen is gelegd in 2019, in 2020 is het doel om inkoop en programma in goede samenwerking op elkaar af te stemmen.	De besturen hebben hun handen vol aan besturen in coronatijd. Vorming van een nieuw Meentbestuur heeft de samenwerking ook vertraagd. Het initiatief is in juni weer opgestart door 1 van de besturen.
3.7 Sport		
Inwoners gaan (meer) sporten hetgeen bijdraagt aan een gezonde leefstijl (met name gericht op sportparticipatie door jeugd, ouderen en mensen met een beperking).	Overleg met sportraad over het doen van duurzame investeringen in sportaccommodaties.	Door corona ligt het overleg met de sportraad stil, door drukte bij diverse leden.
	Het masterplan Lambrek starten met de uitwerking van de 1 ^e fase	De eerste versie van de visie is ambtelijk getoetst en duidelijk werd dat er een andere financiële onderbouwing noodzakelijk was. Daarbij is het oorspronkelijke voorstel ook getoetst aan het bestaande accommodatiebeleid. De uitkomst is dat de financiering anders verdeeld zou moeten worden. Vervolgens is besloten om, mede gezien de coronacrisis, de grootste knelpunten van de voetbal- en hockeyvereniging op te pakken en de tijd te nemen voor het opstellen van een nieuwe versie van het accommodatiebeleid. De grootste knelpunten zijn voor de hockeyvereniging de reparaties aan het dak en afwatering van de accommodatie en er vinden nog gesprekken over de mogelijke aanleg van kunstgrasveld voor RKSv Heeze plaats.
	In 2020 wordt het bestemmingsplan voor de nieuwe gymzaal op sportpark de Weibossen ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden en wordt het bouwkundig ontwerp afgerond. Beiden komen via een participatietraject tot stand.	Het ontwerpbestemmingsplan lag ter inzage tot 9 juli 2020. Na vaststelling van het bestemmingsplan zal het ontwerptraject van de gymzaal opgestart worden.
	Inzet van combinatiefunctionarissen sport/sportconsulenten bij het primair onderwijs en de beweegcoach bij de senioren. Door deelname aan het Regionaal Sportloket aangepast sporten richten we ons op de doelgroep mensen met een beperking.	Als gevolg van de corona crisis en het sluiten van de basisscholen is de inzet van de sportconsulenten in het onderwijs en voor de doelgroep ouderen minder geweest dan zou moeten zijn. Wel hebben de sportconsulenten andere activiteiten georganiseerd voor de doelgroep jeugd en zijn zij betrokken geweest bij het weer opstarten van de sportverenigingen.
	We sluiten aan bij het Nationaal Sportakkoord en stellen in samenwerking met de Sportraad, sport- en beweegaanbieders en ketenpartners een lokaal sportakkoord op met ondersteuning van een onafhankelijk sportformateur.	Met ondersteuning van een sportformateur is samen met sport- en beweegaanbieders en maatschappelijke organisaties het Sport- en beweegakkoord Heeze-Leende opgesteld. Daarnaast is voor de een uitvoering in 2020 een subsidie aangevraagd.
3.8 Cultuur		
Op peil houden van ons cultuurhistorisch erfgoed en het onderdeel laten vormen van een aantrekkelijke gemeente waarin het voor iedereen aangenaam recreëren is.	Actueel houden en verder uitwerken van de lijst en website voor het aangewezen cultureel erfgoed.	Lijst van cultureel erfgoed is actueel, bedoeling is om ontsluiting via website in najaar in samenspraak met communicatie te laten plaatsvinden.
	Een totaal overzicht van de beschermde dorpsgezichten opstellen.	Er zijn op dit moment geen beschermde dorpsgezichten aangewezen als bedoeld in de Erfgoedverordening. Alleen Strabrecht wordt via

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Toelichting
		het bestemmingsplan beschermd. Een totaal overzicht is niet aan de orde.
De bibliotheek functioneert als podium en etalage van het dorp en is een levendige plek waar lezen, leren, informeren, maar ook kunst & cultuur en ontmoeting & debat centraal staan.	In samenwerking met de lokale bibliotheekstichting en bibliotheek Dommeldal uitvoeren van de bibliotheekvisie aan de hand van het jaarplan 2019.	In samenspraak met de lokale bibliotheekstichting en bibliotheek Dommeldal wordt uitvoering gegeven aan het jaarplan 2020. Tijdens de corona-beperkingen is extra ingezet op digitale dienstverlening
We willen, dat het muziekonderwijs beschikbaar blijft voor de jeugd tot 18 jaar. Jeugdleden van de drie fanfares in de drie dorpskernen kunnen kwalitatief goed opgeleid worden tot eventueel het D-niveau (het hoogste amateurniveau).	Voortzetting subsidiëring RICK (Regionaal Instituut voor Cultuur en Kunst) met een jaarlijkse subsidie voor het HaFa (Harmonie-Fanfare) muziekonderwijs en eventueel verdere verbreding naar andere muziekinstrumenten bij afname van aanmeldingen HaFa.	Door de corona crisis heeft het muziekonderwijs gedeeltelijk stil gelegen.

Grote projecten

Centrumplan Leende		Toelichting
Wat willen we bereiken?	Een nieuwe multifunctionele accommodatie (Kindcentrum en Dorpshuis) (mfa) in het centrum van Leende.	
Wat doen we daarvoor?	Het MFA wordt in 2020 gebouwd en (deels) in gebruik genomen.	Het MFA is in aanbouw en zal in het 4e kwartaal 2020 gereed zijn. De benodigde openbare infrastructuur zal na de zomervakantie starten en 1e kwartaal 2021 gereed komen, afhankelijk van de weersomstandigheden. Gebaseerd op de huidige plannen zal het Dorpshuisgedeelte van de MFA in oktober 2020 in gebruik genomen worden. De school en kinderopvang zal voorjaarsvakantie 2021 in gebruik genomen worden in verband met de noodzakelijk sloop van de huidige De Meent en benodigde infrastructurele voorzieningen.
Wat mag het kosten?	Het totale krediet is op 1 april 2019 vastgesteld op € 12.451.000.	Voor de meeste onderdelen zijn verplichtingen aangegaan binnen het totale krediet. Op basis van de huidige stand van de werkzaamheden zijn de kosten binnen het krediet. De werkzaamheden zijn echter nog niet afgerond, mogelijke effecten van de af te ronden werkzaamheden op het krediet kunnen nog optreden.

Doorontwikkeling Sociaal Domein		Toelichting
Wat willen we bereiken?	Een integrale aanpak, die aandacht heeft voor alle leefgebieden en alle vraagstukken waar de inwoner mee worstelt (klantperspectief), waarbij professionals met elkaar samen werken en processen, werkwijze en expertise op elkaar afstemmen om tot een gezamenlijk plan voor de burger te komen (organisatorisch perspectief).	
Wat doen we daarvoor?	Vaststellen beleidsplan Sociaal in het 1 ^{ste} kwartaal 2020 door de gemeenteraad. Het deelproject Integrale werkwijze Sociaal Team en Deelproject 3, Sturen op het Sociaal domein, lopen door tot 1 juli 2020.	Het beleidsplan Sociaal Domein Heeze-Leende 2020 - 2023 is in maart 2020 vastgesteld door de raad. Het deelproject integrale werkwijze loopt door corona vertraging op. Sturen op het sociaal domein is opgezet, waarbij het een continue proces is om op basis van ontwikkelingen de monitoring uit te breiden dan wel te verdiepen.
Wat mag het kosten?	Er is per jaar € 30.000 beschikbaar voor een data-analist Sociaal Domein (2020-2023).	

Financiën

Bedragen x € 1.000

Product		Rekening 2019	Begroting 2020	Mutaties Berap 2020 regulier	Mutaties Berap 2020 Corona	Begroting 2020 na Berap 2020
3.1	Onderwijs	1.616	1.802	-31	-	1.771
3.2	Jeugd	3.624	3.830	88	-75	3.843
3.3	Maatschappelijke ondersteuning	3.591	3.428	383	-20	3.791
3.4	Gezondheid	273	303	27	-	330
3.5	Participatie	3.754	3.833	119	2.219	6.171
3.6	Dorpshuizen	501	510	-	-	510
3.7	Statushouders	149	112	-	-	112
3.8	Sport	681	834	24	-	858
3.9	Cultuur	506	661	-	-	661
Totaal lasten		14.695	15.313	610	2.124	18.047
3.1	Onderwijs	-322	-415	109	-	-306
3.2	Jeugd	-4	-	-	-	0
3.3	Maatschappelijke ondersteuning	-129	-63	-	-	-63
3.4	Gezondheid	-	-	-	-	0
3.5	Participatie	-1.965	-2.019	-	-2.250	-4.269
3.6	Dorpshuizen	-27	-27	-	-	-27
3.7	Statushouders	-32	-	-	-	0
3.8	Sport	-191	-150	-223	25	-348
3.9	Cultuur	23	-5	-	-	-5
Totaal baten		2.649	-2.679	-114	-2.225	-5.018
Saldo baten en lasten programma 3		12.047	12.634	496	-101	13.029
Toevoegingen aan reserves		324	0	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves		- 202	-397	-	-	-397
Saldo mutatie reserves		122	-397	-	-	-397
Saldo na bestemming programma 3		12.168	12.237	496	-101	12.632

Toelichting mutaties

Reguliere afwijkingen (afwijkingen vanaf € 10.000)

Bedragen x € 1.000

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
3.1 Onderwijs					
<i>Leerlingenvervoer</i> Uit het de facturen voor het huidige rittenschema is gebleken dat er voor schooljaar 2019-2020 een tekort zal zijn van € 20.000. Dit wordt veroorzaakt door toename in het aantal leerlingen, dat gebruik maakt van vervoer o.a. naar de Wereldwijzer (NT2 Onderwijs) en extra vervoer i.v.m. stage leerlingen Berkenschutse. Komend schooljaar is vooralsnog het rittenschema gelijk.	I	20	-	-	20
<i>Combinatiefunctionaris</i> De middelen die het Rijk beschikbaar stelt voor de combinatiefunctionaris zijn bij het opstellen van de begroting verwerkt in product 3.1 onderwijs. Deze middelen zijn echter ook opgenomen in de algemene uitkering van het gemeentefonds in product 1.5 algemene dekkingsmiddelen. Dit effect is ook reeds meegenomen in de Kadefbrief 2021.	S	-	74	-	74
<i>Huurlasten onderwijshuisvesting</i> De index die gebruikt wordt bij raming van de bedragen in de begroting is hoger dan de CPI die wordt gebruikt in het huurcontract.	S	-32	-	-	-32
<i>Peuterspeelzalen</i> Het aantal peuters dat deelneemt aan het peuterprogramma is laag, waardoor het budget niet geheel wordt besteed. De verwachting is ook niet dat er in de rest van 2020 een hele grote groep bijkomt. Daarom het voorstel om het huidige budget incidenteel af te ramen met € 19.000.	I	-19	-	-	-19
<i>Huur peuterspeelzalen</i> Minder huurinkomsten Middendeel Educatief Centrum vanwege (gedeeltelijke) leegstand.	S	-	35	-	35

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
Totaal mutaties product 3.1 Onderwijs		-31	109	-	78
3.2 Jeugd					
<i>Individuele voorzieningen</i> Op basis van de huidige afgegeven indicaties aan reguliere zorg (ambulant en verblijfszorg gebaseerd op de regionale inkoop) blijkt dat we op het totaal van de individuele voorzieningen vooralsnog een tekort van € 24.000 inschatten. Om die reden stellen we voor om een bedrag van € 24.000 bij te ramen.	I	24	-	-	24
<i>Landelijke inkoop</i> Deze zorg ingekocht via landelijke inkoop betreft zeer specialistische (dure) vormen van zorg. Voor 2020 verwachten we, gebaseerd op de huidige afgegeven indicaties, uit te komen op een bedrag van € 274.000. Indicaties voor deze zorg moeten a-specifiek worden beschikt. Dat betekent dat prognosticeren van de kosten voor komend half jaar altijd een inschatting is. De productcode en het daarmee samenhangende tarief is pas helder bij het indienen van de factuur door de zorgaanbieder.	I	64	-	-	64
Totaal mutaties product 3.2 Jeugd		88			88
3.3 Maatschappelijke ondersteuning					
<i>Effect arbeidsvoorwaardenakkoord sector gemeenten 2019 - 2020</i> De vakbonden en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn vorig jaar (september 2019) tot een akkoord gekomen over de cao voor gemeentemedewerkers. De deal bestond hoofdzakelijk uit een loonsverhoging van 6,25 % in vier stappen, over een periode van 2 jaar, gestart in oktober 2019 en loopt door tot en met 2020. Dit was ten tijde van het opstellen van de begroting 2020 nog niet bekend.	S	40	-	-	40
<i>Woningaanpassingen</i> Het aantal woningaanpassingen en de kosten die daarmee zijn gemoeid blijven vooraf moeilijk in te schatten en zijn mede afhankelijk van de aard van de verbouwing. Net als in 2019 zien we ook voor 2020 een stijging en is het budget niet toereikend en wordt opgehoogd naar € 100.000.	S	39	-	-	39
<i>Hulpmiddelen</i> Zoals tevens aangegeven bij de jaarrekening 2019 zien we dat de kosten voor hulpmiddelen de afgelopen jaren toenemen, mede door vergrijzing en het streven om inwoners zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. Daarnaast hebben we vanaf 2019 een wijziging aangebracht in het registreren van de kostensoorten om de uitgaven beter te kunnen monitoren. Een deel van de bijraming betreft dan ook een overheveling van de post vervoer, zijnde hulpmiddelen zoals rolstoelen, aangepaste fietsen etc. (welke in eerste instantie op de post individueel vervoer verantwoord waren). Zie ook de volgende post.	S	75	-	-	75
<i>Individueel vervoer</i> Een deel van de aframing ziet op de overheveling van rolstoelen, aangepaste fietsen etc. (zie post hiervoor), welke feitelijk onder hulpmiddelen verantwoord dienen te worden. Door deze 2 kostenrubrieken beter te definiëren zijn de uitgaven beter te monitoren.	S	-50	-	-	-50
<i>Begeleiding</i> Bij het opstellen van de jaarrekening 2019 is geconstateerd dat in de meerjarige begroting de post begeleiding structureel lager was opgenomen dan de oorspronkelijke analyse en dat een daling nog niet zichtbaar was. Vandaar de bijraming op de post begeleiding. Vanwege corona-maatregelen en het grote maatschappelijk belang van zorgcontinuïteit is een besluit genomen om, conform regionale en landelijke richtlijnen, de Wmo-voorzieningen Begeleiding te blijven bekostigen volgens de contractuele afspraken (op basis van het bedrag facturatie februari 2020) voor de periode maart tot 1 juli 2020.	S	233	-	-	233
<i>Huishoudelijke hulp</i> Op basis van de meest actuele gegevens (huidige klanten, tarieven) is een prognose 2020 Huishoudelijke hulp ZIN opgesteld, hieruit blijkt dat het huidige budget onvoldoende is. Vanwege corona-maatregelen en het grote maatschappelijk belang van zorgcontinuïteit is een besluit genomen om, conform regionale en landelijke richtlijnen, de Wmo-voorzieningen Hulp bij het huishouden te blijven bekostigen volgens de contractuele afspraken (op basis van het bedrag facturatie februari 2020) voor de periode maart tot en met juni 2020.	S	80	-	-	80

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
<i>PGB huishoudelijke hulp</i> Op basis van bovengenoemde doorrekening van het budget 2020 met de actuele cijfers blijkt, dat voor hulp bij het huishouden PGB een hoger bedrag is begroot. Dit budget kan met € 16.000,- naar beneden worden bijgesteld. Derhalve een aframing van € 16.000 welke overgeheveld wordt naar huishoudelijke hulp ZIN.	S	-16	-	-	-16
<i>PGB begeleiding</i> PGB begeleiding laat een dalende tendens zien, derhalve aframing van € 18.000, welke overgeheveld wordt naar Begeleiding ZIN.	S	-18	-	-	-18
Totaal mutaties product 3.3 Maatschappelijke ondersteuning		383	-	-	383
3.4 Gezondheid					
<i>GGD</i> Enmalige kapitaalinjectie in 2020 van € 1 per inwoner ter verbetering van de organisatie en bedrijfsvoering van de GGD (bestuursopdracht). Deze kapitaalinjectie wordt de komende jaren terugverdiend middels een lagere jaarlijkse bijdrage.	I	16	-	-	16
<i>Wvggz</i> De organisatie en monitoring van de uitvoering van nieuwe taken in het kader van de Wvggz zijn met ingang van 2020 belegd bij de GGD. Voor de raming van de kosten is aangesloten bij de verdeelsystematiek die het rijk hanteert.	S	11	-	-	11
Totaal mutaties product 3.4 Gezondheid		27	-	-	27
3.5 Participatie					
<i>Bijstandsbesluit Zelfstandigen</i> Vanaf 2020 is de financieringssysteematiek voor de Bbz gewijzigd. Tot 2020 werden nagenoeg alle uitgaven gedeclareerd bij het rijk. Vanaf 2020 moet de gemeente deze kosten zelf dragen.	S	10	-	-	10
<i>Sociale werkvoorziening</i> De integratie uitkering Participatie (onderdeel WSW) wordt integraal doorbetaald naar het regionale SW-bedrijf Ergon. <i>In de meicirculaire 2020 zijn hiervoor extra baten toegekend, dit is verwerkt bij de inkomsten onder programma 1.</i>	I	61	-	-	61
<i>Invoering wet Inburgering per 1 juli 2021</i> Per 1 juli 2021 treedt de Wet Inburgering in werking. Zowel de incidentele bijdrage in de invoeringskosten als de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten wordt verstrekt via een integratie-uitkering. De benodigde middelen voor de kosten van inburgeringsvoorzieningen worden verstrekt via een specifieke uitkering van het Ministerie van SZW. Het bedrag dat gemeenten in 2020 ontvangen betreft de incidentele bijdrage in de invoeringskosten en wordt over gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners. De bedragen die gemeenten vanaf 2021 ontvangen betreffen de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten. De verdeling van de integratie-uitkering zal naar verwachting in de decembercirculaire 2020 worden bijgesteld, als van zowel het aantal inwoners als het aantal personen met een niet-westerse migratieachtergrond nieuwe gegevens voorhanden zijn. De verwachte invoeringskosten waren niet opgenomen in de begroting 2020. <i>In de meicirculaire 2020 zijn hiervoor extra baten van € 32.000 toegekend, dit is verwerkt bij de inkomsten onder programma 1.</i>	S	32	-	-	32
<i>Maatschappelijke begeleiding statushouders</i> Vanuit de meicirculaire worden jaarlijks de middelen voor maatschappelijke begeleiding statushouders beschikbaar gesteld. Het gaat om de statushouders die in het voorafgaande jaar zijn opgevangen. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld om o.a. de verplichte participatieverklaringstrajecten te financieren. <i>In de meicirculaire 2020 zijn hiervoor extra baten van € 16.000 toegekend, dit is verwerkt bij de inkomsten onder programma 1.</i>	I	16	-	-	16
Totaal mutaties product 3.5 Participatie		119	-	-	119
3.8 Sport					
<i>Effect arbeidsvoorwaardenakkoord sector gemeenten 2019 - 2020</i> De vakbonden en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn vorig jaar (september 2019) tot een akkoord gekomen over de cao voor gemeentemedewerkers. De deal bestond hoofdzakelijk uit een loonsverhoging van 6,25 % in vier stappen, over een periode van 2 jaar, gestart in oktober 2019 en loopt door tot en met 2020. Dit was ten tijde van het opstellen van de begroting 2020 nog niet bekend.	S	14	-	-	14

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
<i>Sportformateur</i> Budget sportformateur € 15.000 is pas in december 2019 toegekend; nog te ontvangen van Ministerie VWS in 2020.	I	-	-15	-	-15
<i>Lokaal sportakkoord 2020</i> Uitvoeringsbudget 2020 ad € 10.000 nog te ontvangen van Ministerie VWS, dit was nog niet als bate en lasten opgenomen in de begroting 2020.	S	10	-10	-	0
<i>Baten regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK)</i> Naar aanleiding van de over 2019 definitief ingediende verantwoording (via de SISA) zal in 2020 een (aanvullende) uitkering worden ontvangen (verwachting € 75.000). Ook voor het jaar 2020 wordt een bate verwacht (€ 123.000). Gezien de eerdere onzekerheden omtrent deze regeling waren deze baten niet begroot.	I	-	-198	-	-198
Totaal mutaties product 3.8 Sport		24	-223	-	-199
Totaal structurele mutaties	S	428	99	-	527
Totaal incidentele mutaties	I	182	-213	-	-31
Totaal reguliere mutaties programma 3		610	-114	-	496

* S: Structureel, I: Incidenteel

Afwijkingen als gevolg van uitbraak coronavirus

In dit overzicht zijn ook afwijkingen <€ 10.000 meegenomen om een volledig overzicht te verkrijgen van de impact van uitbraak van corona

Bedragen x € 1.000

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
3.2 Jeugd					
<i>POH jeugd GGZ</i> Huisartsen hebben in het begin van 2020 aangegeven geen uren van de POH GGZ volwassenen te kunnen missen voor de inzet van een POH jeugd GGZ. Daarmee is het niet mogelijk om te gaan werken met een POH jeugd GGZ bij de huisartsen. Om toch grip te krijgen op de medische verwijsroute willen we onderzoeken of een alternatieve vorm van GGZ expertise bij de huisartsen mogelijk is. Vanwege het coronavirus heeft dit onderzoek vertraging opgelopen. Dat betekent dat er in 2020 nog wel het onderzoek naar een alternatieve vorm plaatsvindt, maar niet de daadwerkelijk expertise ingezet wordt. De planning nu is om vanaf januari 2021 te starten met de expertise jeugd GGZ.	I	-50			-50
<i>Preventie-activiteiten</i> Door de maatregelen vanwege het coronavirus zijn diverse preventie-activiteiten de afgelopen maanden zoals de sociale vaardigheidstrainingen, KIES trainingen voor kinderen komen te vervallen. Pubercontactmoment (€ 11.922,-) kan op deze begrotingspost komen te vervallen omdat dit bedrag opgenomen is in de begroting van de GGD.	I	-25			-25
Totaal mutaties product 3.2 Jeugd		-75			-75
3.3 Maatschappelijke ondersteuning					
<i>Subsidies</i> Verwijzing naar collegebesluit van 12/5/2020. Gevolgen van coronacrisis voor de subsidies 2020; financiële impact van doorschuiven en intrekken subsidies op dit moment nog niet te bepalen. Vooralsnog geen aframing. Nadere tekstuele inhoudelijke toelichting bij Voortgangsrapportage product 3.3 Maatschappelijke ondersteuning.	I	PM			PM
<i>WMO collectief vervoer</i> Vanwege corona-maatregelen en het grote maatschappelijk belang van zorgcontinuïteit is een besluit genomen om, conform regionale en landelijke richtlijnen, 80% van de omzet door te betalen voor de periode tot 1 juli 2020. Het is op dit moment nog onduidelijk of in de loop van het jaar het collectief vervoer nog tot op het oude niveau kan herstellen.	I	-20	-	-	-20
<i>WMO Automaatje</i> Vanwege de corona-maatregelen zijn hierop in 2020 nog geen kosten gemaakt; waarschijnlijk zullen deze pas in de loop van het 2e half jaar ofwel in 2021 volgen (eventueel budgetoverheveling jaarrekening 2020).	I	PM	-	-	PM
Totaal mutaties product 3.3 Maatschappelijke ondersteuning		-20	-	-	-20

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
3.5 Participatie					
<i>Bijstandslasten</i> Bij het opstellen van de begroting zijn we uitgegaan van een gelijkblijvend aantal uitkeringen in 2020 (115). Tot juni 2020 is dit het geval. We verwachten in het tweede helft 2020 een toename van het aantal uitkeringen. We gaan ervan uit dat de hogere kosten hiervan worden gedekt door een hoger rijksbudget BUIG over 2020.	I	-	-	-	-
<i>Tijdelijke overbrugging zelfstandige ondernemers (TOZO)</i> In maart 2020 heeft het kabinet besloten tot een steunpakket voor ondernemingen die getroffen zijn door de maatregelen rond corona. De Tozo is een onderdeel hiervan en wordt uitgevoerd door de gemeenten. De verwachting is dat er de uitgaven Tozo levensonderhoud € 2.000.000 gaan bedragen. Hiernaast worden er Tozo bedrijfskredieten verstrekt (verwachting € 250.000). Alle uitgaven worden vergoed door het rijk.	I	2.250	-2.250	-	0
<i>Participatiebudget</i> Als gevolg van de beperkende maatregelen rond corona worden er minder re-integratie activiteiten gestart.	I	-31	-	-	-31
Totaal mutaties product 3.5 Participatie		2.219	-2.250	-	-31
3.8 Sport					
<i>Verhuur binnensport accommodaties</i> Er wordt geen gebruik gemaakt van de accommodaties vanaf 15 maart wegens het verbod op binnensport.	I	-	25	-	25
Totaal mutaties product 3.8 Sport		-	25	-	25
Totaal structurele mutaties	S	-	-	-	-
Totaal incidentele mutaties	I	2.124	-2.225	-	-101
Totaal afwijkingen als gevolg van uitbraak corona programma 3		2.124	-2.225	-	-101

* S: Structureel, I: Incidenteel

Programma 3		Mutatie lasten	Mutatie baten	Mutatie reserves	Saldo mutaties
Totaal mutaties programma 3		2.680	-2.141	-	539